TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Zdroje financování malého a středního podnikání

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce: **Jana Richtrová**
Vedoucí práce: Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Liberec 2020

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Zadání bakalářské práce

Zdroje financování malého a středního podnikání

Jméno a příjmení: **Jana Richtrová**
Osobní číslo: E17000171
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávající katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod do malého a středního podnikání.
2. Finanční zdroje podniku.
3. Představení vybraného podniku a jeho zdrojů financování.
4. Zhodnocení stávajícího stavu zdrojů financování, porovnání s alternativním řešením.
5. Doporučení podniku a závěr.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 30 normostran
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: Čeština

Seznam odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. 2010. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-68-2.
- DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK. 2012. *Podnik a jeho okolí: jak přežít v konkurenčním prostředí*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-224-3.
- HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2016. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-449-2.
- MAREK, Petr. 2009. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-49-1.
- MISHKIN, Frederic. 2013. *The economics of money, banking and financial markets*. 10th ed. Boston: Pearson. ISBN 01-327-7024-5.
- ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.
- VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4520-6.
- VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4372-1.
- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-10-02]. Dostupné z: http://knihovna.tul.cz

Konzultant: Ing. Jiří Touš

Vedoucí práce: Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce: 31. října 2019
Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2021

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

4. května 2020 Jana Richtrová

Anotace

Bakalářská práce se zabývá zdroji financování malých a středních podniků. Hlavním cílem je návrh alternativy financování podnikatelské činnosti.

První část bakalářské práce obecně definuje pojem podnik. Dále vymezuje malé a střední podnikání, popisuje jeho výhody a nevýhody a následně se věnuje jeho podpoře. V druhé části se téma bakalářské práce věnuje zdrojům financování, které jsou zpravidla složeny z interních a externích zdrojů. Praktická část bakalářské práce se zabývá zdroji financování v reálné firmě GIGA, s.r.o., přičemž na konci této práce je navržena vhodná alternativa financování podnikatelské činnosti.

Klíčová slova

Interní zdroje, externí zdroje, malé a střední podnikání, podnik, zdroje financování

Annotation

Sources of financing of small and medium sized enterprises

This bachelor thesis deals with sources of financing small and medium-sized enterprises. The main goal of bachelor thesis is to propose an alternative method business financing.

The first part of this thesis defines the term enterprises. This part is also focused on the small and medium-sized enterprises and describes their advantages and disadvatages, subsidy options follow. The second part is related to the particular financial sources which are composed of internal and external resources. The practical part describes sources of financing of a limited liability company GIGA s.r.o., the work is completed by a proposal of an alternative way of financing business activities of this company.

Key words

Enterprises, external resources, financial sources, internal resources, small and medium-sized enterprises

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat kolektivu ekonomického oddělení společnosti GIGA, s.r.o. za vstřícnost, pomoc a věcné připomínky při zpracování mé bakalářské práce. Dále děkuji panu jednateli Rudolfu Fišerovi za možnost zpracovávat moji závěrečnou práci ve společnosti GIGA, s.r.o. Velký dík patří zejména vedoucí mé bakalářské práce Ing. Lence Strýčkové, Ph.D. za její cenné rady, ochotu a trpělivost. V neposlední řadě také děkuji mé rodině, přátelům a příteli za nesmírnou motivaci a podporu.

Obsah

Seznam ilustrací ... **13**

Seznam tabulek ... **14**

Seznam grafů ... **15**

Seznam zkratek a značek ... **16**

Úvod ... **17**

1 Podnik ... **18**

1.1 Okolí podniku ... **18**

1.1.1 Makrookolí ... 19

1.1.2 Mikrookolí ... 20

2 Vymezení malého a středního podnikání ... **22**

2.1 Výhody a nevýhody malého a středního podnikání ... **23**

2.2 Podpora malého a středního podnikání ... **24**

2.3 Role malých a středních podniků v ekonomice ... **25**

2.3.1 Role příspěvků malých a středních podniků ke tvorbě nových pracovních míst ... 26

2.3.2 Role podílu malých a středních podniků na hospodářském růstu ... 26

2.3.3 Možnost využití lidského potenciálu v podnikání ... 26

3 Financování malého a středního podnikání ... **27**

3.1 Interní zdroje financování ... **28**

3.1.1 Odpisy ... 28

3.1.2 Nerozdělený zisk ... 30

3.1.3 Fondy ze zisku ... 30

3.1.4 Rezervy ... 31

3.1.5 Finanční zdroje získané přeměnami majetku ... 32

3.2 Externí zdroje ... **32**

3.2.1 Emise akcií ... 33

3.2.2 Emise dluhopisů ... 33

3.2.3 Úvěry a půjčky ... 33

3.2.4 Finanční leasing ... 35

3.2.5 Faktoring ... 37

3.2.6 Forfaiting ... 37

4 Zdroje financování vybraného podniku 38
4.1 Představení společnosti 38
4.2 Historie společnosti 39
4.3 Produkty a služby 40
4.4 Certifikace 41
4.5 Odběratelé 41
4.6 Dodavatelé 41
4.7 Interní zdroje financování 42
4.7.1 Nerozdělený zisk 42
4.7.2 Odpisy 43
4.8 Externí zdroje financování 46
4.8.1 Bankovní úvěry 47
4.8.2 Leasing 48
5 Návrh alternativního financování podniku 49
Závěr 60
Bibliografické zdroje 62
Online zdroje 64
Seznam příloh 65
Příloha A 66
Příloha B 67
Příloha C 69

Seznam ilustrací

Obrázek 1: Faktory podnikového okolí 19
Obrázek 2: Vnitřní okolí podniku 21
Obrázek 3: Závod GIGA, s.r.o. 39

Seznam tabulek

Tabulka 1: Klasifikace podniků dle komise EU 22
Tabulka 2: Vývoj odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč 43
Tabulka 3: Koeficienty zrychleného odepisování 44
Tabulka 4: Odpisový plán automobilu Škoda Octavia 45
Tabulka 5: Odpisový plán dodávky Renault Furgon RWD 45
Tabulka 6: Odpisový plán kancelářského zařízení 46
Tabulka 7: Poměr interních a externích zdrojů financování ve společnosti 49
Tabulka 8: Porovnání variant financování automobilu 52
Tabulka 9: Odpisový plán Škoda Kodiaq 1.0 TSI 53
Tabulka 10: Nabídka od faktoringové společnosti pro střední podnik 54
Tabulka 11: Postup při výpočtu faktoringu 55
Tabulka 12: Hlavní indikátory společnosti za rok 2019 56

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj nerozděleného zisku společnosti v tis. Kč..... 42

Seznam zkratek a značek

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
EUR	euro
FA	faktura
FS	faktoringová společnost
MSP	malé a střední podnikání
PC	pořizovací cena
PRIBOR	Prague InterBank Offered Rate
ROA	Return on Assets
ROE	Return on Equity
ROS	Return on Sales
ZC	zůstatková cena

Úvod

Malé a střední podniky jsou nedílnou složkou národního hospodářství České republiky. Tyto podniky výrazně ovlivňují většinu ekonomických ukazatelů, konkrétně zvyšují podíl zaměstnanosti, přispívají k ekonomické stabilitě, pozitivně ovlivňují efektivnost a konkurenceschopnost podnikatelského prostředí. Ovšem přínos malých a středních podniků nespočívá jen v ovlivňování ekonomiky, ale malé a střední podniky jsou více spjaty s daným regionem než podniky velké. Často pomáhají vývoji daných regionů a zapojují se do veřejného dění. Malé a střední podniky dokáží rychleji a pružněji reagovat na požadavky trhu a tím tvoří velmi důležitou subdodavatelskou síť pro velké podniky.

Hlavním cílem bakalářské práce je návrh alternativy financování podnikatelské činnosti vybraného podniku z kategorie malých a středních podniků. Pro dosažení tohoto cíle je nejprve nutné uspořádat všechny možnosti, jak podnikatelskou činnost financovat, a následně tuto teorii aplikovat na zhodnocení financování reálné firmy.

První kapitola bakalářské práce se zabývá pojmem podnikání, kde je tento pojem vymezen obecně, ale zároveň je definován i z hlediska legislativního. Součástí této kapitoly je detailní popis okolí podniku, které se zpravidla dělí na vnitřní a vnější okolí. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku malého a středního podnikání. Jako první jsou vymezena kritéria, které musí splňovat malý a střední podnik. Dále se tato kapitola věnuje výhodám a nevýhodám malého a středního podnikání. V neposlední řadě se tato kapitola zabývá podporou malých a středních podniků a zároveň je zde popsána jejich role v ekonomice. Třetí kapitola se věnuje financování malého a středního podnikání. V této kapitole jsou definovány interní zdroje, které jsou zpravidla složeny z odpisů, nerozděleného zisku, fondů ze zisku a rezerv. Zároveň je kapitola zaměřena i na externí zdroje financování podnikatelské činnosti, kde nejdůležitějšími složkami jsou úvěry a půjčky, emise akcií a emise dluhopisů. Jsou zde zahrnuty i tzv. zvláštní formy financování – finanční leasing, faktoring a forfaiting.

Čtvrtá kapitola bakalářské práce představuje praktickou část, kde jsou teoretická východiska problematiky zdrojů financování malého a středního podnikání aplikovány na reálné firmě. Pro tyto účely byl vybrán podnik GIGA, s.r.o., který se věnuje výrobě jeřábů a kladkostrojů a jenž je vůdcem na českém trhu.

1 Podnik

Podnikem se rozumí právní subjekt, který je založen za účelem podnikání. Jedná se o jakýkoliv ekonomický subjekt, jenž vykonává hospodářskou činnost. Podnik může být definován i jako základní jednotka ekonomiky státu, která je založena za účelem zajištění výroby a prodeje výrobků nebo poskytování služeb. (Hrdý, 2016)

Není rozhodující, zda podnik při své činnosti dosahuje zisku, či ztráty, ale že oslovuje jednotlivé zákazníky s nabídkou svých služeb či výrobků. Rovněž také není rozhodující, jakou právní formu podnik má. Základním cílem podniků je přežít a uchovat se jako podnik. (Dvořáček, 2012)

„Z právního hlediska je podnik interpretován jako soubor hmotných a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit.“ (Veber, 2012, s. 15)

1.1 Okolí podniku

V žádné zemi není podnik izolován, vždy je ohraničený vnějším světem neboli okolím. Za okolí podniku se považuje vše, co je za abstraktními hranicemi podniku. Jedná se zejména o systémy sociálně ekonomického a technického charakteru. Zároveň se jedná o faktory, kterými je podnik ovlivňován nebo může případně ovlivnit sám. Okolí podniku vybízí podnikatele k určitému způsobu chování, a především k výběru vytyčených cílů a způsobů jejich dosahování. Na podnik působí okolí velkými silami, zatímco možnosti podniku okolí ovlivňovat jsou velmi omezené. Okolí podniku je složeno z vnějších faktorů, sil a podmiňování. Mezi těmito složkami existuje řada souvislostí. Pokud chce podnikatel k okolí podniku přistoupit analyticky, musí si ho určitým způsobem strukturovat a vymezit jeho jednotlivé oblasti. (Synek, 2015)

Zároveň se každým podnikem rozumí otevřený systém, či jednotka, která má určité vztahy v rámci okolí, ve kterém působí. Výsledky podniků převážně závisí na vnějších faktorech,

které se buď vůči podniku jeví jako příležitosti, či jako hrozby. Ponětí o podnikovém okolí je zejména důležité pro:

- pochopení vztahů s vnějšími faktory,
- schopnost adaptace na vnější faktory,
- možnosti pro ovlivňování okolí.

Podnikové okolí můžeme rozdělit na vnitřní a vnější (viz Obrázek 1). Vnitřním okolím chápeme všechny síly, které působí uvnitř podniku. Vnější okolí je složeno z mikrookolí a makrookolí. Mikrookolí zahrnuje faktory, které podnik může z části ovlivňovat. Makrookolí je představováno veškerými faktory, které nějakým způsobem na podnik působí. Podnik tyto faktory nemůže nijak ovlivňovat, i přesto mohou mít na podnik rozhodující vliv. (Dvořáček, 2012)

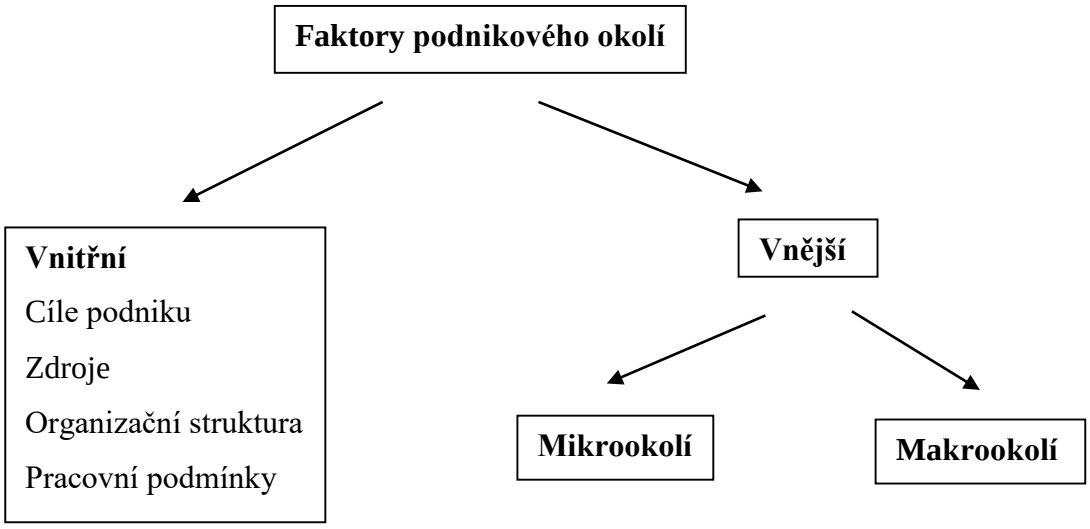

Obrázek 1: Faktory podnikového okolí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat uvedených v monografii Dvořáček a Slunčík, 2012, s. 3

1.1.1 Makrookolí

V makrookolí se nachází veškeré faktory, které podnik nemůže nijak ovlivňovat. Každý podnik se specializuje na určitou činnost v rámci odvětví. Odvětví je charakterizováno jako souhrn podniků, které se zaměřují na tutéž činnost. Každý podnik je umístěn v prostoru a s tím souvisí faktory, které je nutné posuzovat u vnějšího okolí, kde se jedná o tzv. lokační faktory. Tyto faktory se liší u výrobních podniků a u podniků, které poskytují služby. Za

lokační faktory se může považovat nájemné, dopravní zatížení, profil tržního prostředí, vzdálenost od konkurence a další.

Zároveň každý podnik je součástí ekonomického systému země, ve kterém se nachází, tzn., že na každý podnik působí faktory v rámci národního okolí. Za tyto faktory se považuje charakter vlády, stabilita vlády, právní prostředí, sociálně-ekonomický charakter společnosti, ekonomická situace, úroková míra, inflace, nezaměstnanost, fáze ekonomického cyklu a další.

V rámci vnějšího okolí je podnik ovlivňován i faktory sociokulturními a technologickými. Sociokulturní faktory jsou definovány jako demografické charakteristiky obyvatelstva, sociální mobilita, životní styl, či úroveň vzdělání.

Technologické faktory musí podnik či organizace sledovat, aby při stále rychlejším tempu technologických změn nezaostával za konkurenčními podniky. (Dvořáček, 2012)

1.1.2 Mikrookolí

Vnitřní okolí podniku je charakterizováno souhrnem sil, které působí uvnitř podniku. Podnik tyto síly může alespoň z části ovlivnit. Tyto síly mají specifické dopady na řízení podniku (viz Obrázek 2). Jedná se například o pracovní sílu, materiál, kapitál podniku a informace.

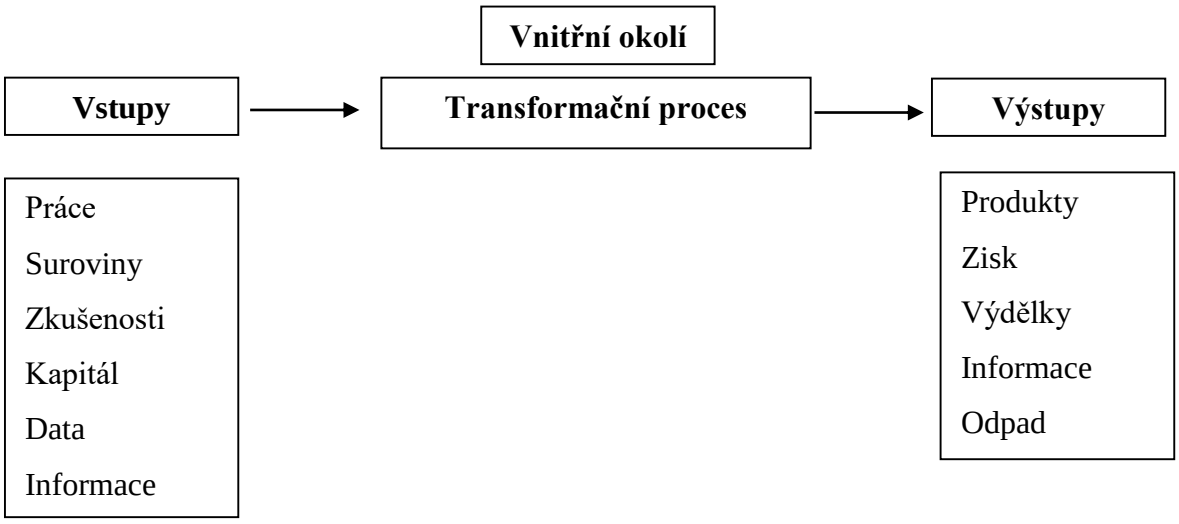

Obrázek 2: Vnitřní okolí podniku

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat uvedených v monografii Dvořáček a Slunčík, 2012, s. 4

Analýza vnitřního okolí by měla být zaměřována na silné a slabé stránky podniku. Právě proto je potřebná identifikace podstatných proměnných podniku, tzn. zejména těch, na jejichž přesném fungování závisí schopnost podniku čelit či vzdorovat výzvám okolí.

Nicméně vnější faktory se promítají i v interních funkcích (například marketingových, výrobních, finančních, personálních, výzkumu a vývoje a dalších), cílech a strategiích. (Dvořáček, 2012)

2 Vymezení malého a středního podnikání

„Vymezení malých a středních podniků je dáno Doporučením Komise č. 2003/361/EMS ze dne 6. května 2003, o definici malých a středních podniků.“ (Tetřevová, 2009, s. 111)

Malé a střední podniky jsou charakterizovány jako samostatné podnikatelské subjekty v rukou jednoho či více podnikatelů, s malým počtem pracovníků a malým kapitálem. (Kislingerová, 2005).

Aby podnik patřil do jedné ze tříd, musí splňovat konkrétní kritéria, a to počet zaměstnanců, roční obrat, bilanční sumu roční rozvahy a nezávislost. (Crovini, 2019)

V rámci malých a středních podniků je střední podnik definován jako takový podnik, který má méně než 250 zaměstnanců a jeho roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR, případně vykazuje bilanční sumu do 43 milionů EUR.

Malý podnik je definován jako podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat, případně celková bilanční suma dosahuje maximální částky 10 milionů EUR.

V rámci kategorie MSP jsou mikropodniky (někdy též i drobné podniky) považovány za takové podniky, které mají méně než 10 pracovníků a roční obrat či celková bilanční suma nepřesahuje částku 2 miliony EUR. (Tetřevová, 2009)

Tabulka 1: Klasifikace podniků dle komise EU

Kategorie podniku	**Počet zaměstnanců**	**Roční obrat**	**Bilanční suma roční rozvahy**
Střední podnik	> 250	≤ 50 mil. EUR	≤ 43 mil. EUR
Malý podnik	> 50	≤ 10 mil. EUR	≤ 10 mil. EUR
Mikropodnik	> 10	≤ 2 mil. EUR	≤ 2 mil. EUR

Zdroj: vlastní zpracování na základě uvedených dat v textu

Je důležitou skutečností, že ve struktuře firem tvoří MSP absolutní většinu. V Evropě lze najít až 19 milionů malých a středních firem, přičemž tyto firmy přestavují 99,8 % všech firem v Evropské unii a zaměstnávají více než 74 milionů osob. (Veber, 2012)

Malé a střední podniky vytváří přibližně 66 % pracovních míst v soukromém sektoru. Především díky tomu jsou malé a střední podniky hnací silou rozvoje a ekonomického růstu.

Lisabonská strategie tvrdí, že MSP jsou řazeny mezi základní pilíře evropské ekonomiky. Pomocí těchto pilířů má být dosaženo stanovených cílů EU. Z tohoto důvodu je malému a střednímu podnikání věnována zvýšená pozornost, kvůli vytváření pozitivního ekonomického prostředí. (Tetřevová, 2009)

2.1 Výhody a nevýhody malého a středního podnikání

Jednou z výhod malého a středního podnikání je jeho flexibilita a schopnost se rychle přizpůsobit přáním zákazníků. Tyto podniky mají velmi často jednoduchou organizační strukturu s velmi malým počtem úrovní řízení. Tím se projevuje řízení jako jednoduší a může jej vést k efektivnímu řízení. Velmi často v těchto podnicích rozhoduje sám podnikatel. Tím je schopen rychle přijmout rozhodnutí týkající se všech činností firmy. Nápady a poznámky pracovníků zde mají větší šanci na uplatnění než ve firmách větších.

Důvodem proč mnoho pracovníků raději pracuje v malých nebo středních firmách je ten, že v něm často vznikají přátelské až rodinné vazby. V těchto podnicích často panuje osobní a přátelská atmosféra. Tímto způsobem jsou zaměstnanci v přímém kontaktu s podnikatelem a vytváří se důvěra mezi pracovníkem a organizací. To je velmi důležitým faktorem v českém kulturním prostředí. (Kislingerová, 2005)

Dalším přínosem pro MSP je větší blízkost k zákazníkovi, dodavateli, a dalším subjektům v okolí. Tyto vztahy jsou zejména pevnější a odolnější vůči problémovým situacím. Dokonce se v MSP pomalu ztrácí anonymita, a to především díky malému počtu zaměstnanců. Pracovníci tím více pociťují důležitost svých pracovních výkonů a splnění všech pracovních úkolů. (Tetřevová, 2009)

Na druhou stranu má také malé a střední podnikání své nevýhody. Za jednu z nevýhod je považována velká zranitelnost okolním prostředím podniku. Může jim hrozit druhotná platební neschopnost důsledkem platební nekázně jejich zákazníků. Malé organizace často nemají odborníky, kteří by pravidelně sledovali změny v okolí, v němž podnik působí (tj. konkurence, legislativní změny, nové technologie a další). Malý podnik má sníženou schopnost s pronikáním na zahraniční trhy, protože mu můžou chybět informace o zahraniční legislativě, o partnerech, trhu a podobně.

Další nevýhoda MSP je nedostatečná síla ve finanční oblasti. Velký podnik si může dovolit vést cenovou válku s konkurenty díky pokrytí ceny jiného produktu. Malé podniky by si tuto válku nemohly dovolit z důvodu toho, že by neměly z čeho pokrýt případnou ztrátu. MSP jsou nuceny dodržovat cenu dominantních firem na trhu. S nedostatečnou finanční sílou souvisí i horší přístup k financování podniku. Malé podniky jsou více rizikové než velké podniky. Relativní náklady na sjednání úvěru jsou pro MSP vyšší, protože nejsou pro banky lukrativními klienty, neboť je považují za rizikovou skupinu. Přijetí nového spoluvlastníka není pro podnikatele atraktivní, a to kvůli omezení jejich možnosti rozhodování. (Kislingerová, 2005)

2.2 Podpora malého a středního podnikání

V každé vyvinuté společnosti se mohou vyskytnout statisíce až miliony podnikatelů. Tato důležitá skutečnost by mohla směřovat k názoru, že každý člověk se rodí jako podnikatel a je pouze na něm, zda zahájí podnikání, či nikoliv. (Vochozka, 2012)

Jsou uváděny statistiky, které upozorňují na skutečnost, že velké počty podnikatelů mohou skončit neúspěšně a jejich krachy či bankroty jsou ovlivňovány značnými finančními ztrátami či jinými tragédiemi. V každém případě je pro podnikatele velmi dobré, a to nejen pro začínající, ale i zkušené, zajímat se o možnosti, jež nabízí různé instituce podnikatelům. Nabídky mohou být buď ve formě komerční či zvýhodněné, a to především díky různým finančním injekcím ze státních prostředků či od strukturálních fondů Evropské unie. (Veber, 2012)

Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, byl vydán dne 11. ledna 2002. Tento zákon stanovuje zásady pro poskytování podpory při zahájení podnikání. Výjimka v Zákoně o podpoře MSP stanovuje, že tyto podpory se nevztahují na zemědělské a lesnické prvovýroby. (Aion CS, 2020)

Podporu MSP lze poskytovat v následujících formách:

- jako návratné finanční výpomoci,
- jako dotace služeb,
- jako finanční příspěvek,

- jako záruky či úvěry se sníženou úrokovou mírou.

Z hlediska původu se subjekty, jež poskytují podpory podnikatelům, dělí na čtyři skupiny:

- Vládní instituce, které poskytují podpory z veřejných prostředků.
- Podnikatelské inkubátory a vědeckotechnické parky, které jsou často privátními jedinci.
- Nevládní organizace, které fungují na bázi neziskových organizací.
- Komerční činitelé, které nabízejí podpory pro malé a střední podniky. (Veber, 2012)

Podpora MSP může být poskytnuta pouze do následujících oblastí:

- projekty, které jsou zaměřené na investice,
- výchova a vzdělání v určitých vzdělávacích programech středních škol, které jsou ukončeny výučním listem,
- zvyšování odbornosti dospělých osob,
- poradenství v oblasti techniky a hospodářství,
- získávání informací o podnikatelské činnosti,
- projekty, které jsou zaměřeny na výzkum a vývoj, jejichž výsledky malé a střední podniky využívají ke svému podnikání,
- tvorba nových pracovních míst,
- získávání či navazování kontaktů se zahraničními partnery,
- projekty, které se specializují na ochranu životního prostředí. (Aion CS, 2020)

2.3 Role malých a středních podniků v ekonomice

Poslední tři desetiletí je doprovázeno velkým nárůstem malých a středních podniků. Malé a střední podniky zaměstnávají více osob a tím dochází k růstu jejich tržeb. Tento rostoucí trend ekonomické aktivity je založen na několika faktorech. Prvním faktorem je, že velké podniky jsou pod vlivem rostoucí globální konkurence nuceny realizovat racionalizaci a restrukturalizaci svých aktivit. Jejich snahou je maximálně redukovat své náklady buď snížením zaměstnanců, uplatněním outsoursingu v některých činnostech, či objednáváním služeb od dodavatelů, kterými jsou velmi často malé a flexibilní firmy. Druhým faktorem může být to, že se jedná o expanzi sektoru služeb, jež je oblastí spíše menších podniků. Malé

a střední podniky zesílily své postavení v oblasti výroby, a to díky změnám v technologii a stále vzrůstajícímu významu výpočetní techniky. (Kislingerová, 2005)

2.3.1 Role příspěvků malých a středních podniků ke tvorbě nových pracovních míst

V dnešní době je čím dál tím více nových malých firem, jež přispívají k tvorbě pracovních míst. Malé a střední podniky hrají velmi důležitou roli v oblasti restrukturalizace podniků při nedostatečném vývoji ekonomiky či odvětví, neboť jsou schopny vstřebávat velký počet propuštěných zaměstnanců. Především zaměstnávají jinak nezaměstnané pracovníky, ale i samotní podnikatelé či živnostníci volí cestu samotného podnikaní právě proto, že nemůžou na trhu práce nalézt pracovní pozici, která by jim vyhovovala. Takové podnikání se nazývá „podnikání z donucení“. Tyto podniky sice nevytváří velké množství nových pracovních míst a pracovních pozic, ani nepřispívají k nárůstu HDP, ale i přesto je dobré, že takové podniky vůbec existují. Podnikání především udržuje v lidech pozitivní pracovní návyky a zároveň přispívá k zaměstnanosti osob. (Kislingerová, 2005)

2.3.2 Role podílu malých a středních podniků na hospodářském růstu

Malé a střední podniky jsou celkovým přínosem do ekonomiky, a to zejména ty podniky, které rychle rostou. Výzkumy ukazují, že podnikání pozitivně podporuje ekonomický nárůst, i přesto, že růst HDP je ovlivňován i dalšími faktory. Podnikání může i nadále pomáhat k podpoře sociální a ekonomické soudržnosti regionů, jejichž rozvoj je zaostalý. (Kislingerová, 2005)

2.3.3 Možnost využití lidského potenciálu v podnikání

Lidé se rozhodují pro podnikání i z důvodu seberealizace. Dalším důvodem může být samozřejmě i hmotná motivace. Spokojenost v práci je mezi podnikateli značně vyšší než mezi zaměstnanci. Podnikatelé jsou často spokojeni se svými pracovními podmínkami než pracovníci, kteří jsou zaměstnaní ve velké společnosti. (Kislingerová, 2005)

3 Financování malého a středního podnikání

Finanční struktura podniku je charakterizována jako skladba zdrojů, ze kterých podnik vznikl. Ze statického hlediska je finanční struktura podniku zobrazena v pasivech rozvahy. Vloží-li finanční či věcný zdroj do podniku sám podnikatel nebo skupina podnikatelů, jedná se o vlastní kapitál. Jestliže do podniku vloží finanční zdroje věřitel (například banka), hovoří se o zdrojích cizích (úvěrových, dluhových), zkráceně tedy o dluhu. (Dluhošová, 2010)

Skladba finančních zdrojů definuje, z čeho nebo za co byl majetek podniku pořízen. Nejedná se pouze o definování při založení podniku, ale může se také jednat o zvětšování hodnoty aktiv v rámci hospodářských činností. Celková velikost finančních zdrojů v podniku závisí především na velikosti podniku (čím větší podnik, tím je potřeba více finančních zdrojů), stupni mechanizace, automatizace a robotizace (čím jsou v podniku tyto stupně vyšší, tím se vyžaduje více zdrojů), rychlosti obratu finančních zdrojů (čím rychlejší obrat podnik má, tím může mít podnik méně finančních zdrojů), organizaci odbytu (tzn., že podnik, který má vlastní prodejní síť požaduje více finančních zdrojů než prodej skrze obchodní podniky).

Finanční struktura podniku je definována jako podíl vlastních a cizích zdrojů, tj. jednotlivých finančních zdrojů na celkové velikosti podnikových zdrojů. Jednou z částí finanční struktury v podniku je tzv. kapitálová struktura podniku. Tato kapitálová struktura zachycuje strukturu podnikového kapitálu, ze kterého podnik financuje dlouhodobý majetek a trvalou část krátkodobého majetku. Jedná se o skladbu dlouhodobých finančních zdrojů podniku. (Martinovičová, 2014)

Zdroje financování podniku je možné klasifikovat s různých hledisek. Jednou z možností, jak rozdělit zdroje financování je dle právního postavení poskytovatele kapitálu na vlastní a cizí. Velmi často je tato kategorizace považována za postačující, hlavně v teoretických pracích, jež se snaží o definování obecné optimální kapitálové struktury.

Z hlediska původu zdrojů, lze finanční zdroje členit na interní a externí zdroje podniku. Pro většinu podniků jsou klíčové interní zdroje, neboť jsou vytvořené vlastní činností. Jedná se především o zisk. Naopak externí zdroje, které pochází z okolí podniku, slouží pro doplnění finančních zdrojů v podniku, zejména pro rychlejší rozvoj podniku. Externí zdroje jsou také

důležité pro podnik, a to především ve strategických okamžicích, kdy se zahajuje podnikatelská činnost, expanze či restrukturalizace podniku. Tyto činnosti jsou náročné pro rozsah kapitálu.

Posledním kritériem dělení finančních zdrojů je kritérium doby splatnosti, podle kterého lze zdroje klasifikovat jako krátkodobé a dlouhodobé. Nejvýznamnějšími krátkodobými zdroji jsou zdroje z obchodního styku. Tyto zdroje jsou vždy splatné do jednoho roku. Jedná se například o dodavatelský úvěr. V případě dlouhodobých zdrojů se jedná o zdroje, které mají splatnost delší než jeden rok. Dlouhodobé zdroje jsou charakterizovány veškerým vlastním kapitálem. Doba splatnosti finančních zdrojů by měla odpovídat době životnosti majetku, který je financován. Objem oběžného majetku musí být vyšší než hodnota krátkodobých zdrojů v podniku. Výše dlouhodobých zdrojů by měla převyšovat objem dlouhodobého majetku.

Financování jako činnost obecně je založena na riziku a důvěře. Podniky, které mohou doložit úspěchy na trhu, mají mnohdy snazší přístup k vnějším (externím) zdrojům. Vkladem vlastního kapitál dává podnikatel vědět o jeho vlastním přesvědčení o životaschopnosti svého podnikatelského plánu. Tato informace je zejména důležitá pro potenciální investory. (Potužáková, 2016)

3.1 Interní zdroje financování

Interní zdroje znamenají financování pomocí zdrojů, které jsou vytvořené vlastní činností uvnitř podniku. Interní zdroje se skládají z odpisů, nerozděleného zisku a dlouhodobých rezerv. Pokud podnikatel financuje podnik těmito zdroji, hovoří se o tzv. samofinancování podniku. (Černohorský, 2011)

3.1.1 Odpisy

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku představují tu část ceny majetku, jež se trvalým způsobem v průběhu životnosti promítá do provozních nákladů podniku. Odpisy jsou charakterizovány peněžním vyjádřením opotřebení dlouhodobého majetku. Opotřebení dlouhodobého majetku může být fyzické (vzniká v důsledku opotřebení) a

morální (vzniká v důsledku zaostávání po technické stránce). Jejich funkce je v zabezpečení přenosu ceny dlouhodobého majetku do nákladů, přičemž díky tomu se pak postupně snižuje výše majetku v aktivech. Úkolem odpisů je finančně zaručit do veliké míry obnovu dlouhodobého majetku. Průběh opotřebení majetku je možno odpisy vyjádřit pouze přibližně, hlavně pokud se to týká morálního opotřebení dlouhodobého majetku. Jestliže se jedná o reálné opotřebení jak fyzické, tak i morální, poté je velmi individuální. Především závisí na skupině dlouhodobého majetku (budova, stroj), ale také závisí na konkrétním způsobu jeho užití ve výrobě. Je velmi důležité odpisy vyvozovat z ekonomické životnosti dlouhodobého majetku nikoliv z životnosti fyzické. Ekonomická životnost je totiž založena na respektování morálního i fyzického opotřebení majetku, ačkoliv stanovení optimální ekonomické životnosti je velmi obtížné. (Marek, 2009)

Funkce odpisů z pohledu firmy jsou následující:

- Funkce nákladová – pomocí odpisů je přenášena hodnota dlouhodobého majetku do nákladů.
- Funkce zdrojová – odpisy pro firmu znamenají zdroje financí a hovoří se o nich jako o zdrojích možného financování firmy (například pro nákup strojů). (Šiman, 2010)

Funkce odpisů z hlediska státu jsou následující:

- Fiskální funkce – odpisy ovlivňují výši příjmu do státního rozpočtu daně z příjmu.
- Rozvojová funkce – v případě, že stát umožní podnikatelům rychlé odepisování dlouhodobého majetku, stimuluje je tím k rychlejší obnově strojního vybavení a k zavedení moderní technologie, jež umožní rozvoj firmy a tím i celého hospodářství. (Bugri, 2017)

Odpisy jsou dvojího typu, a to odpisy účetní a daňové. Účetní odpisy si stanovuje účetní jednotka sama. Zároveň mají odpovídat skutečnému opotřebení majetku. Způsob výpočtu účetních odpisů je v oprávnění podniku (například dle předpokládané doby použitelnosti majetku, dle vztahu k výkonu). Odepisování je zaměřeno pouze na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, nikoliv na finanční majetek. Z účetního odepisování je vyřazená část dlouhodobého majetku, jež má trvalou hodnotu, v tomto případě se jedná o pozemky a umělecká díla. Tyto dvě položky se neodepisují. U účetních odpisů je důležité, aby si podnik stanovil odpisový plán, kde uvede jednotlivé metody výpočtu. Odpisy mohou být vypočteny

dvěma způsoby. První jsou odpisy časové, jež vychází z doby použitelnosti majetku, přičemž je nutno tuto dobu odhadnout. Druhé jsou odpisy výkonné, jež se odvozují z množství výkonů, které podnik dle předpokladu získá prostřednictvím daného majetku.

Daňové odpisy stanovuje stát dle zákona o dani z příjmu. Tento zákon stanoví pravidla pro výpočet odpisů, které může účetní jednotka uplatnit jako daňově uznatelný náklad. Dále tento zákon rozděluje dlouhodobý hmotný majetek do jednotlivých skupin, v nichž stanoví minimální dobu odepisování. V důsledku diferenciace účetních a daňových odpisů může docházet k dočasným rozdílům mezi ziskem v účetnictví (účetním hospodářským výsledkem) a základem daně z příjmu. Účetní jednotka se může rozhodnout, zda bude majetek odepisovat rovnoměrným či zrychleným způsobem, avšak tento typ musí dodržovat po celou dobu odepisování majetku. (Bugri, 2017)

3.1.2 Nerozdělený zisk

Nerozdělený zisk je částí zisku, který se nerozděluje mezi vlastníky (akcionáře) podniku. (Martinovičová, 2014)

Tento zisk je vymezen jako část zisku, která setrvává podniku k dispozici po provedení přídělů do fondů ze zisku, dividend či podílů na zisku. (Marek, 2009)

Při pohledu na zisk je nutné upozornit na to, že zisk společnosti nemusí být charakterizován hotovými penězi ani penězi na účtech v bance. Může tedy ve společnosti dojít k takové situaci, kdy podnik sice vykazuje vysoký nerozdělený zisk, ale bohužel nemá dostatek volných peněžních prostředků k uhrazení potřebných závazků (například faktur). To znamená, že podnik může mít problémy s platební schopností. (Martinovičová, 2014)

Rozdělování zisku je dáno zákonnými pravidly (zákon o daních z příjmu) a rozhodnutím vlastníků (valné hromady, společníků atd.) (Marek, 2009)

3.1.3 Fondy ze zisku

Fondy ze zisku jsou vytvářeny bezprostředně ze zisku. Již od roku 2014 nemá povinnost vytvářet zákonný rezervní fond společnost s ručením omezeným ani akciová společnost.

Pouze družstva musí ze zákona vytvářet tzv. nedělitelný fond. Tyto fondy jsou „pojistky“ proti nečekaným rizikům v podnikání, mohou sloužit ke krytí ztráty či k překonání negativního průběhu hospodaření společnosti. (Martinovičová, 2014)

V rámci fondů ze zisku mohou společnosti vytvářet i tzv. ostatní fondy, které nemusí být definovány dle statutu společnosti. O těchto fondech pak rozhoduje sám podnikový management. (Synek, 2015)

3.1.4 Rezervy

Jeden z typů zdrojů financování podniku jsou i rezervy. Rezervy jsou v rozvaze vykazovány jako cizí zdroj a představují takový typ finančního zdroje, který je vytvářen za účelem krytí výdajů v budoucím období. Tvorba rezerv vzniká tím způsobem, že jsou zahrnuty do nákladů a snižují tak tvorbu zisku. Vznikají i tzv. zákonné rezervy, které musí splňovat určité zákonné legislativní podmínky. (Hrdý, 2016)

Rezervy jsou členěny na rezervy obecné, které slouží ke krytí ztrát z podnikatelské činnosti, či na rezervy účelové. Tyto účelové rezervy jsou využity například k opravě dlouhodobého hmotného majetku či na kurzové ztráty. (Martinovičová, 2014)

Podnikatelé mohou i kromě těchto rezerv, které se vykazují v rozvaze, vytvářet i tzv. rezervy tiché neboli skryté. Tyto rezervy vznikají nižším ohodnocením aktiv a vyšším oceněním dluhů, než je jejich reálná cena (ovšem to musí oceňovat v rámci stanovených předpisů pro oceňování). (Synek, 2015)

Cizí zdroje nejsou poskytovány bezplatně. Jako náklad za používání cizích zdrojů je úrok a ostatní výdaje, jež jsou spojené s jeho získáním (například bankovní poplatky, provize). Použití cizích zdrojů ve firmě má mnoho příčin, jako například:

- Podnikatel nemá dostatečné množství vlastního kapitálu, které je nepostradatelné k založení podniku.
- Vlastník nedisponuje potřebným kapitálem v době, kdy ho potřebuje (například při nákupu stroje).

- Cizí zdroje jsou obvykle levnější než vlastní kapitál (jejich užití může zvyšovat rentabilitu podniku). (Martinovičová, 2014)

3.1.5 Finanční zdroje získané přeměnami majetku

Finanční zdroje, jež jsou získané přeměnami majetku, jsou charakterizovány jako zvláštní finanční zdroje, které získá podnik prodejem nepeněžitých forem majetku. Tento způsob financování se v některých případech ani za finanční zdroj nepovažuje. Ostatní zdroje, mimo nerozdělený zisk a odpisy, nehrají tak významnou roli a jsou považovány za zdroje okrajové. (Hrdý, 2016)

3.2 Externí zdroje

Vedle zdrojů interních též podnik může využívat externí zdroje v rámci podnikání. Externí zdroje jsou rozmanitější, přičemž jejich rozmanitost souvisí s rozvojem a inovacemi na finančních trzích. Malé a střední podniky, osobní společnosti a družstva spíše méně používají nástroje finančního trhu, tzn., že nevydávají akcie, ani dluhopisy a na trh jsou napojeny pomocí úvěrových operací, či prostřednictvím investování do cenných papírů. Akciové společnosti využívají nejvíce služeb na finančním trhu. Zejména vydávají a kupují akcie, též emitují a kupují dluhopisy, dále využívají mnoho úvěrů od bank.

Externí financování umožňuje reagovat na změny podnikového majetku ve spojitosti se změnou na finančním trhu. Dále umožňuje rychlejší a obsáhlejší tvorbu kapitálu při založení podniku. Jestliže podnik zapojí do svého financování i externí zdroje – může to přinášet i řadu problémů. Zvyšuje se počet společníků či věřitelů, kteří budou ovlivňovat rozhodování v podniku. Budou se zvyšovat náklady podniku ve formě nákladů na vydání akcií či úrokových nákladů. Mezi nejobvyklejší formy externího financování patří emise akcií, emise dluhopisů, úvěry a půjčky, projektové financování a zvláštní formy financování podniku – např. leasing, faktoring a forfaiting. (Marek, 2016)

3.2.1 Emise akcií

Akcie je považována za cenný papír, jenž prokazuje práva jeho vlastníka a jeho vlastnický podíl na podnikovém kapitálu. Majitel akcie má též podíl na řízení akciové společnosti pomocí hlasování o rozhodujících strategických otázkách organizace, tj. rozdělení zisku, zvyšování a snižování základního kapitálu aj. Dále má vlastník akcie právo na část zisku ve formě dividendy. Majitel akcie nemůže přímo rozhodovat o podniku a nemůže jednat jménem společnosti, avšak může odpovídat za hospodaření podniku, ale pouze do výše svého vkladu. (Marek, 2016)

3.2.2 Emise dluhopisů

Další formou externího financování je emise neboli vydání dluhopisů. Jedná se o dluhopisy vydané podnikem. Naopak nakoupené dluhopisy jsou jednou ze složek finančního majetku podniku. Dluhopis je definován jako závazek dlužníka vůči věřiteli. Jedná se o dlouhodobý úvěrový papír, který je charakteristický splatností za určitou dobu, předem vymezeným úrokem a nemožností věřitele či majitele podílet se na rozhodování společnosti.

Výhody emitování dluhopisů z hlediska financování podniku jsou následující:

- úrok je pevně stanoven,
- akcionáři stále neztrácejí kontrolu nad činností podniku,
- úrok z dluhopisu je považován za odečitatelnou položku v rámci daně z příjmu.

Nevýhody emitování dluhopisů v rámci financování podniku jsou následující:

- nezbytnost pevné splátky, zejména při kolísání zisku,
- vysoké riziko. (Marek, 2016)

3.2.3 Úvěry a půjčky

Další možností, jak získat externí finanční zdroje jsou různé formy dlouhodobých dluhů. Tyto dluhy vznikají podpisem smlouvy věřitele a dlužníka. Realizují se pomocí bank,

či jiných finančních institucí. Tyto formy dlouhodobých dluhů se často zahrnují do finančních úvěrů. (Marek, 2009)

Termínované úvěry a půjčky

Jedná se o nejběžnější typ úvěru. Jedná se obvykle o úvěry a půjčky, které se používají na rozšiřování dlouhodobého majetku, a proto jsou pojmenovány jako investiční úvěry. Finanční instituce, jež poskytují termínované půjčky, ujednávají úvěrové smlouvy mezi věřitelem a akciovou společností. Ve smlouvě jsou dány majetkové záruky, dále určuje lhůtu splatnosti úvěru a další. (Marek, 2009)

V těchto smlouvách je možno brát ohled k jednotlivým podmínkám daného podniku, které ovlivňují vytváření finančních zdrojů, a lze tomu přizpůsobit splatnost úvěru. (Mishkin, 2013)

Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou definovány jako dluhopisy. Krytí hypotečních zástavních listů je zabezpečeno pomocí zástavního práva na nemovitostech. Podnik, jež má zájem o úvěr, nabídne bance jako záruku nemovitost. Banka si pojistí zápisem do pozemkových knih své zástavní právo. Na základě zástavního práva pak vydává hypoteční zástavní listy a odevzdá je podniku. Tyto listy jsou obchodovatelné, tudíž aby podnik získal finanční prostředky, musí tyto listy buď sám prodat, nebo pomocí banky. Podnik z úvěru musí bance splácet úrok a splátky dluhů, tzn., že zde banka vystupuje ve vztahu k podniku jako věřitel. Majitelům zástavních listů poté banka vyplácí úrok a postupně jej umořuje, tzn., že banka ve vztahu k majiteli vystupuje jako dlužník. (Marek, 2009)

Dodavatelské úvěry

Dodavatelský úvěr umožňuje exportér zahraničnímu zákazníkovi ve spojitosti s dodávkou zboží či služeb. Podmínky úvěru jsou zpravidla sjednávány v kupní smlouvě, ve smlouvě o dílo apod. v průběhu platební podmínky.

Dodavatelské úvěry lze rozdělit na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Krátkodobé dodavatelské úvěry úvěruje exportér obvykle celou částkou dovezeného zboží či služby.

U střednědobých a dlouhodobých dodavatelských úvěrů je však zpravidla požadavek, aby zákazník zaplatil určitou část sjednané hodnoty předem. U dodavatelských úvěrů se osvědčuje nejužší vazba mezi dohodnutou cenou a podmínkami poskytnutého úvěru. U krátkodobých úvěrů totiž bývá velmi často úrok již započten v ceně zboží či služby. (Machková, 2014)

Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr je považován jako nejrozšířenější typ krátkodobého úvěru. Jedná se o oblíbenou formu jak pro podnikatele, tak i pro nepodnikatele. Splatnost kontokorentního úvěru obvykle nepřesahuje jeden rok. Nicméně u řádných klientů může dojít k prodloužení tohoto úvěru a tím způsobem se úvěr stává buď střednědobým až dlouhodobým úvěrem. Kontokorentní úvěr vzniká tím, že banka otevře klientovi smíšený účet (tj. běžný a kontokorentní). Z tohoto účtu může klient čerpat finanční prostředky až do debetní části účtu. Maximální výše kontokorentního úvěru je stanovena tzv. úvěrovým rámcem. Pokud klient tento rámec překročí, platí bance sankční poplatek. (Kantnerová, 2016)

Revolvingový úvěr

Revolvingový úvěr je definován jako úvěr, který je po splacení automaticky doplňován o nový úvěr. K této opakující se činnosti přechází revolvingový úvěr z krátkodobých finančních zdrojů na střednědobé finanční zdroje. (Hrdý, 2016)

3.2.4 Finanční leasing

Typickým znakem leasingu je třístranný právní vztah, a to mezi dodavatelem, pronajímatelem a nájemcem. *„Pronajímatel koupí předmět leasingu od dodavatele a pronajme ho nájemci, který platí leasingové splátky.“* (Hrdý, 2016, s. 129) Z právního hlediska leasingová smlouva patří mezi tzv. nepojmenovatelné smlouvy, jež nejsou přímo z hlediska typu zohledněny v občanském zákoníku. Leasing je dělen na vícero skupin, přičemž nejběžnějšími typy jsou operativní a finanční leasing.

Operativní leasing je forma zvláštního krátkodobého zdroje financování podniku, jež pokrývá krátkodobé zajištění podniku požadovaným majetkem. Typickým příkladem

operativního leasingu je půjčovna automobilů. Splátky operativního leasingu jsou daňově uznatelné. Leasingová smlouva u operativního leasingu se typově blíží nájemní smlouvě dle občanského zákoníku.

Finanční leasing je definován jako zvláštní dlouhodobý zdroj financování podniku a je určen ke krytí používání dlouhodobého majetku. Jeho charakteristické znaky jsou:

- doba pronájmu se přibližuje době životnosti předmětu,
- po skončení doby pronájmu předmětu, předmět přechází na nájemce,
- pronajímatel je zodpovědný pouze za finanční stránku předmětu. (Hrdý, 2016)

Leasingové splátky lze rozložit různým způsobem. Nejčastějším typem jsou pravidelné leasingové splátky s navýšenou první splátkou. Tato navýšená splátka je jakási záruka leasingové společnosti. Další možností jsou splátky, jež budou navázány na schopnost nájemce splácet.

Leasingový koeficient udává, kolikrát je pořízení předmětu leasingem dražší nežli koupě předmětu za hotové peněžní prostředky. Tento koeficient se používá v souvislosti s finančním leasingem. Tento koeficient se vypočítá jako poměr leasingové ceny a ceny pořizovací. Cena pořizovací se skládá ze všech splátek, který nájemce zaplatil.

Výhody financování leasingem jsou následující:

- podnik může využívat předmět, aniž by byl vlastníkem,
- leasing je většinou dostupnější než samotný úvěr,
- pomocí leasingu dochází ke zvýšení likvidity podniku.

Mezi nevýhody leasingu patří:

- pořízení předmětu je většinu dražší než pořízení pomocí úvěru,
- leasingová společnost může podniku ukládat omezující podmínky,
- leasingová smlouva je obvykle nevypověditelná. (Hrdý, 2016)

3.2.5 Faktoring

Faktoring je charakterizován jako odkup drobnějších krátkodobých pohledávek specializovanou faktoringovou institucí bez zpětného postihu prvotních věřitelů. Mezi věřitelem a specializovanou faktoringovou institucí (faktorem) je uzavřena faktoringová smlouva, která stanoví práva a povinnosti obou stran. Společně s odesláním zboží předá faktoringová společnost faktury, ta připíše věřiteli výtěžek z faktur na jeho běžný účet. Následně přijímá (či vymáhá) pohledávku, jejímž zaplacením je případ ukončen. Za cenu faktoringu je považována tzv. faktoringová provize, která pokrývá nejen běžný diskont, ale i veškeré náklady s případem spojené. (Rejnuš, 2016)

Základními výhodami faktoringu jsou rychlý přísun peněžních prostředků, vylepšení cash flow podniku a jeho likvidity. Jednou z nevýhod faktoringu jsou celkem vysoké náklady spojené s užitím tohoto způsobu financování. (Kantnerová, 2016)

3.2.6 Forfaiting

Podstatou forfaitingu je odkup v budoucnu splatných střednědobých či dlouhodobých pohledávek forfaitingovou firmou (forfaiterem) bez zpětného postihu prvotního věřitele. U forfaitingu se každý případ uzavírá samostatně, neboť se pokaždé jedná o poměrně velké zakázky. Předmětem forfaitingu jsou různé druhy pohledávek. Nejčastěji se však jedná o inkasní pohledávky, které plynou z exportních obchodních záležitostí.

Forfaitingová společnost sepisuje smlouvu s vývozcem zboží, kde se ustanoví jednotlivé podmínky budoucího odkupu pohledávky. Po uskutečnění dodávky zboží do zahraničí předá vývozce pohledávku určitému forfaiterovi, který následně zaplatí sjednanou částku. (Rejnuš, 2016)

Mezi výhody forfaitingu patří:

- zajištění financování pohledávek se střednědobou až dlouhodobou splatností,
- okamžitý přístup k peněžním prostředkům. (Kantnerová, 2016)

4 Zdroje financování vybraného podniku

V praktické části bakalářské práce bude nejprve představena GIGA, s.r.o. a zdroje financování využívané touto společností. Konec praktické části se bude věnovat návrhu varianty financování podnikatelské činnosti.

4.1 Představení společnosti

Společnost GIGA, s.r.o. se nachází v Příšovicích nedaleko města Turnova (viz Obrázek 3). Jedná se o společnost s ručením omezeným. Předmětem činnosti společnosti je výroba a montáž mostových jeřábů a lanových kladkostrojů, generální opravy, rekonstrukce a provádění revizních zkoušek zdvihacích zařízení. Dále se firma specializuje na montáž, úpravu a údržbu vyhrazených elektrických zařízení a na výrobu rozvaděčů nízkého napětí.

V minulosti společnost GIGA, s.r.o. vyráběla i jeřáby sloupového typu. Výroba sloupových jeřábů je velmi nákladná, a proto podnik nemohl zákazníkům nabídnout přijatelné ceny. Výroba těchto sloupových jeřábů není jednoduchá, jelikož je na ní potřeba mnoho komponentů. V této oblasti je největším hráčem na trhu německá společnost VATTER, jež má pro výrobu sloupových jeřábů specializované výrobní linky.

Hlavním cílem společnosti GIGA, s.r.o. je udržení se na českém trhu, kde zatím patří mezi největší české výrobce mostových jeřábů a kladkostrojů. Svým zákazníkům se společnost snaží nabídnout maximální servis, výhodné dodací lhůty a přijatelnou cenu. Dalším klíčovým cílem společnosti je trend vývoje kladkostrojů a jeřábů modernějšího typu, přičemž musí splňovat ty nejpřísnější kritéria, které od společnosti zákazníci očekávají.

Společnost GIGA, s.r.o. vnímá svou největší konkurenci u zahraničních firem, jimiž jsou podnik DEMAG, jež poskytuje univerzální mostové jeřáby a společnost KÖNE industrial, která se zaměřuje na výrobu jeřábů, výtahů a eskalátorů. Ačkoliv mají tyto společnosti pobočky v České republice, stále se jedná o německé podniky. Kladkostroje společnosti GIGA, s.r.o. patří mezi dražší kladkostroje na trhu, zatímco zmíněné německé společnosti dokáží vyrábět kladkostroje levněji, poněvadž mají vlastní výrobu převodovek. Společnost GIGA, s.r.o. musí převodovky nakupovat od společnosti ABM.

Společnost GIGA, s.r.o. v současné době zaměstnává 68 zaměstnanců, přičemž 22 zaměstnanců zajišťuje administrativní činnost a 46 samotnou výrobu a montáž jeřábů. Tímto počtem spadá dle norem Evropské unie i České republiky společnost do kategorie středních podniků.

Obrázek 3: Závod GIGA, s.r.o.
Zdroj: GIGA s.r.o., 2019

4.2 Historie společnosti

Společnost GIGA, s.r.o. byla založena v roce 1991. V roce 1993 byla změněna právní forma společnosti a na Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze byla zaregistrována ochranná známka názvu společnosti „GIGA“. Na začátku podnikání měla společnost dva vlastníky, avšak od roku 1999 se stal 100 % vlastníkem pan Rudolf Fišer. Společnost začínala jako výrobce elektrických a lanových kladkostrojů vlastní konstrukce o nosnosti 800 až 50 000 kg. V červenci 1999 společnost odstartovala provoz v nové výrobní hale s administrativní budovou v Příšovicích, jež byly postaveny na zelené louce. Nicméně zájem o výrobky byl tak velký, že již po dvou letech prostory kapacitně nestačily, a proto musela

společnost přistavit další výrobní halu včetně kancelářských prostor. Rok 2002 byl pro společnost významným mezníkem, poněvadž uvedla na trh první model elektrického lanového kladkostroje nové řady GHM o nosnosti 5000 kg a tím získala certifikát jakosti dle ISO 9001:2000. V roce 2010 společnost obdržela potřebná povolení pro vstup na ruský trh a uskutečnila tak první dodávky jeřábů a kladkostrojů do Ruska. V roce 2016 společnost rozšířila halu, kde vybudovala prostředí pro práci s elektro komponenty. V roce 2018 se GIGA, s.r.o. stala tvrdou konkurencí na českém trhu a vybudovala si dominantní postavení mezi výrobci zdvihacího zařízení. V roce 2019 rozšířila svůj výrobní program na široké spektrum zdvihací techniky – jednonosníkové, dvounosníkové, mostové jeřáby, poloportálové a portálové jeřáby, podvěsné jeřáby, otočné jeřáby, elektrické, lanové a elektrické řetězové kladkostroje, vrátky a komponenty pro stavbu jeřábů, včetně jedinečného zařízení GIGAtonic, jež je určen pro sledování stavů jeřábů. Společnost pokračuje v trendu vývoje kladkostrojů a jeřábů takovým způsobem, aby splňovaly ty nejpřísnější kritéria, které od společnosti zákazníci očekávají.

V současné době výrobky společnosti oceňují zákazníci nejen v České republice a na Slovensku, ale i v jiných zemích Evropy, jako je například Německo, Rakousko, Maďarsko, země bývalé Jugoslávie, Pobaltské státy, Rusko, aj. Z mimoevropských zemí se jedná například o Kazachstán, Egypt, Čínu, Mexiko či Kanadu.

4.3 Produkty a služby

Společnost GIGA, s.r.o. nejen že vyrábí výrobky, ale poskytuje svým zákazníkům i řadu služeb:

- projektování a návrhy jeřábů v programech AutoCAD a SolidWorks,
- sledování provozního stavu jeřábů prostřednictvím zařízení GIGAtonic,
- záruční a pozáruční servis – dvě servisní místa: Příšovice a Ostrava,
- provedení povinných revizí,
- dodávky a montáž mostových drah,
- rekonstrukce či modernizace stávajících jeřábů,
- školení osob.

4.4 Certifikace

Na všechny výrobky společnost GIGA vydává ES prohlášení o shodě strojního zařízení dle zákona č. 22/1997 Sb.

4.5 Odběratelé

Jelikož je ve společnosti GIGA, s.r.o. každý jeřáb či kladkostroj vyráběn na zakázku, tak firma nemá žádné stálé odběratele. Zákazníci společnosti jsou nejen z tuzemska, ale i ze zahraničí. Může se jednat i o jednorázové klienty, kteří chtějí vyrobit jeřáb dle svých přání.

Za největší odběratele jsou považovány energetické společnosti a teplárny. Například ve společnosti ČEZ se nachází jeřáb od společnosti GIGA, s.r.o. Dále se kladkostroje a jeřáby vyskytují v různých odvětvích, jako je například zemědělství, nemocnice (Nemocnice Turnov), divadla (Národní divadlo), vysoké školy (ČVÚT).

Podnik měl i několik zahraničních projektů. Prostřednictvím Škoda Praha Invest se jeřáby vyvážely do egyptských elektráren, do Ruska a Litvy. Dále řetězové kladkostroje se doručily do Slovinska, Rumunska, Číny, Venezuely a Mexika.

4.6 Dodavatelé

V rámci ČR se za největšího dodavatele považuje firma, která společnosti GIGA, s.r.o. dodává železo na výrobu jeřábů.

Nejvýznamnějším dodavatelem v EU je firma ABM, od které kupují motory a převodovky. Dalšími významnými společnostmi, které dodávají motory, jsou Lenze a Sew. Elektrické komponenty si společnost GIGA, s.r.o. nechává dovážet od Wampfler a Chneider. Společnost GIGA, s.r.o. má se společností SMS uzavřenou rámcovou smlouvu a odkupuje od ní elektrické komponenty do jeřábů.

4.7 Interní zdroje financování

Interní zdroje financování byly již výše charakterizovány jako zdroje, jež jsou vytvořeny vlastní činností podniku. Tyto zdroje zahrnují nerozdělený zisk, odpisy a dlouhodobé rezervy. V dalších podkapitolách budou probrány další složky interních zdrojů financování, konkrétně nerozdělený zisk a odpisy. Jiné možnosti společnost GIGA, s.r.o. nevyužívá.

4.7.1 Nerozdělený zisk

Nerozdělený zisk je definován jako část zisku po zdanění, která nebyla využita k výplatě podílů na zisku ani k navýšení fondů společnosti. Nerozdělený zisk je v rozvaze na straně pasiv a používáme ho k financování aktiv.

Na následujícím Grafu 1 je znázorněn meziroční vývoj nerozděleného zisku společnosti.

Graf 1: Vývoj nerozděleného zisku společnosti v tis. Kč

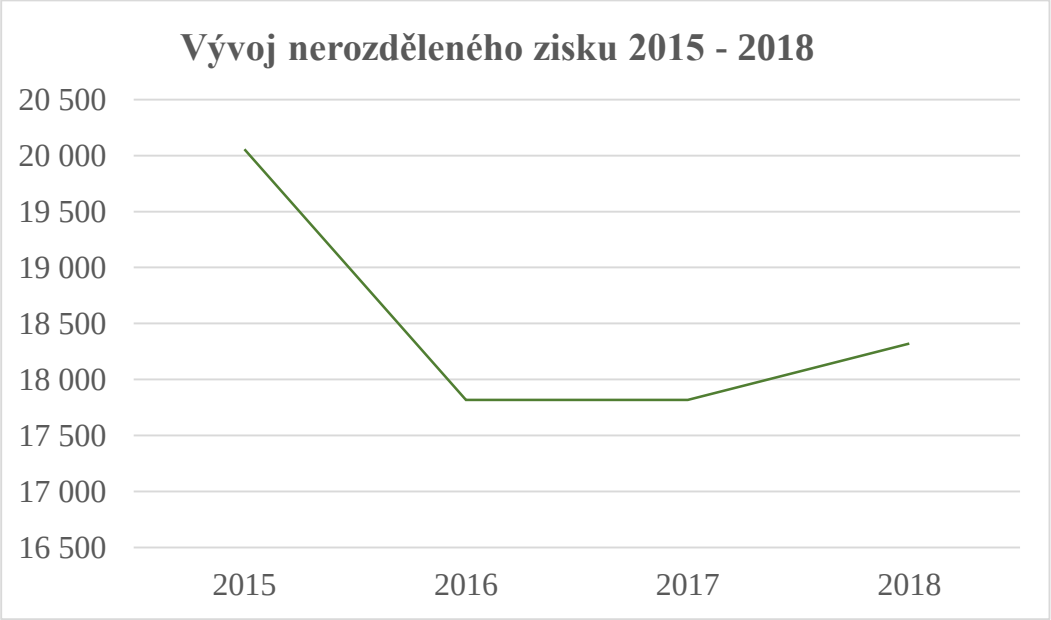

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

V roce 2015 činil nerozdělený zisk společnosti 20 056 tisíc Kč. Nicméně v roce 2016 se nerozdělený zisk snížil na částku 17 819 tisíc Kč. Hlavním důvodem snížení bylo rozšíření haly o další článek, kde společnost vybudovala prostředí pro práci s elektro komponenty. Bohužel rok 2016 nesl méně zakázek než rok předchozí, tím lze na grafu vidět významný

pokles nerozděleného zisku. V roce 2017 nerozdělený zisk činil též 17 819 tisíc Kč a tyto prostředky byly použity k výplatě podílů. V roce 2018 společnost dokázala svou hospodářskou činností navýšit nerozdělený zisk na 18 322 tisíc Kč. Tyto prostředky může dále použít k financování potřeb společnosti. Pozitivním úkazem této společnosti je, že za svou dobu působení na trhu společnost nevykazovala ztrátu.

4.7.2 Odpisy

Odpisy dlouhodobého majetku jsou charakterizovány jako další zdroj samofinancování podniku. Odpisy vyjadřují peněžní opotřebení majetku. Opotřebování majetku může být dvojího typu, a to fyzické (vzniká v důsledku opotřebení) či morální (vzniká v důsledku zaostávání po technické stránce).

Společnost GIGA, s.r.o. dlouhodobě používá možnosti odepisování majetku, a to pomocí daňových odpisů zrychlenou formou. V následující Tabulce 2 je uvedeno, kolik v roce 2018 společnost převedla ze svého dlouhodobého majetku prostřednictvím odpisů do nákladové části.

Tabulka 2: Vývoj odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč

v tisících Kč	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	812	1292	1301	1333

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

Ačkoliv má společnost GIGA, s.r.o. pozemky a pouze nějaké budovy pronajaté, odepisuje zejména hmotný majetek. U hmotného majetku odepisuje zpravidla strojní zařízení a kancelářské vybavení. V rámci nehmotného majetku společnost odepisuje pouze softwarové licence. Příklady odpisů některých z odepisovaných položek dlouhodobého majetku jsou obsaženy níže.

Jelikož je společnost GIGA auditovanou společností, odepisuje hmotný majetek již od 20 000 Kč a nehmotný majetek od 30 000 Kč, a to především z důvodu opatrnosti. V rozpětí od 3000 Kč do 20 000 Kč společnost eviduje drobný dlouhodobý majetek.

Při zrychleném neboli degresivním odepisování dlouhodobého majetku jsou zpravidla odpisovým skupinám přiřazeny následující koeficienty:

Tabulka 3: Koeficienty zrychleného odepisování

Odpisová skupina	1. rok odepisování	Další rok odepisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: vlastní zpracování dle uvedených dat Michala Kadlece, 2013

Zrychlené odepisování se vypočítá dle následujících vzorců:

$O_1 = \frac{PC}{k}$, kde *O_1 ... odpisy v 1. roce odepisování* (1)

PC ... pořizovací cena dlouhodobého majetku

k ... koeficient v 1. roce odepisování

$O_n = \frac{2 \times ZC}{k-n}$, kde *On ... odpisy v dalších letech odepisování* (2)

ZC ... zůstatková cena

k ... koeficient pro další roky odepisování

n ... počet let, po která již byl majetek odepsán (Kandlerová, 2015)

V případě technického zhodnocení vzniká navýšení zůstatkové ceny, pro kterou je stanoven samostatný koeficient.

Nemovitý majetek, tj. software, jehož pořizovací cena činila 72 000 Kč, společnost odepisuje po dobu 36 měsíců, tzn. 3 roky. Každý rok se odpis bude rovnat hodnotě 24 000 Kč.

V následující Tabulce 4 je zobrazen odpisový plán automobilu Škoda Octavia, jenž je typickým příkladem pro odepisování osobních a užitkových vozů. Škoda Octavia byla pořízena v roce 2015 a její cena činila 596 900 Kč. Tento majetek je řazen do 2. odpisové skupiny a bude se odepisovat po dobu 5 let. Koeficient pro první rok odepisování je 5 a v dalších letech 6 (viz Tabulka 4).

Tabulka 4: Odpisový plán automobilu Škoda Octavia

Škoda Octavia					
Zrychlené odepisování – odpisová skupina 2 (5 let)					
Roky odepisování	**PC (v Kč)**	**Roční odpis (v Kč)**	**Oprávky celkem (v Kč)**	**Zůstatková cena (v Kč)**	**k-n**
2015	596 900	119 380	119 380	477 520	5
2016	477 520*2	191 008	310 388	286 512	6-1
2017	286 512*2	143 256	453 644	143 256	6-2
2018	143 256*2	95 504	549 148	47 752	6-3
2019	47 752*2	47 752	596 900	0	6-4

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů podniku

Osobní automobil Škoda Octavia byl plně odepsán v roce 2019. V kolonce „Oprávky celkem“ lze spatřit nakumulované všechny odpisy, přičemž v posledním roce je rovna pořizovací ceně automobilu. Současně lze zpozorovat, že zůstatková cena automobilu se každým rokem snižuje a v posledním roce je rovna 0.

V roce 2019 si společnost pořídila dodávku Renault Furgon RWD, jejíž pořizovací cena byla 737 000 Kč. Tato dodávka je řazena do druhé odpisové skupiny a odepisuje se po dobu 5 let. V následující Tabulce 5 lze spatřit odpisový plán této dodávky.

Tabulka 5: Odpisový plán dodávky Renault Furgon RWD

Renault Furgon RWD					
Zrychlené odepisování – odpisová skupina 2 (5 let)					
Roky odepisování	**PC (v Kč)**	**Roční odpis (v Kč)**	**Oprávky celkem (v Kč)**	**Zůstatková cena (v Kč)**	**k-n**
2019	737 000	147 400	147 400	589 600	5
2020	589 600*2	235 840	383 240	353 760	6-1
2021	353 760*2	176 880	560 120	176 880	6-2
2022	176 880*2	117 920	678 040	58 960	6-3
2023	58 960*2	58 960	737 000	0	6-4

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

Dodávka Renault Furgon RWD bude zcela odepsána v roce 2023. V kolonce „Oprávky celkem“ lze zpozorovat všechny nahromaděné odpisy a souběžně lze vidět, že v posledním

roce odepisování je kolonka rovna pořizovací ceně dodávky. Zůstatková cena je každým rokem nižší a až v posledním roce je rovna 0.

Příkladem pro odepisování kancelářských potřeb je tiskárna Canon imageRUNNER C3125i, jejíž pořizovací cena byla 65 000 Kč. Tuto tiskárnu si společnost pořídila v roce 2012. Tento majetek je zařazen do odpisové skupiny 1, tzn., bude se odepisovat po dobu 3 let. Koeficient pro odepisování v prvním roce je 3 a v dalších letech 4 (viz Tabulka 5).

Tabulka 6: Odpisový plán kancelářského zařízení

Tiskárna Canon imageRUNNER					
Zrychlené odepisování – odpisová skupina 1 (3 roky)					
Roky odepisování	**PC (v Kč)**	**Roční odpis (v Kč)**	**Oprávky celkem (v Kč)**	**Zůstatková cena (v Kč)**	**k-n**
2012	65 000	23 000	23 000	46 000	3
2013	46 000*2	30 667	53 667	15 333	4-1
2014	15 333*2	15 333	69 000	0	4-2

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

Tiskárna Canon imageRUNNER byla celá odepsána v roce 2014. V kolonce „Oprávky celkem“ lze opět postřehnout nakumulované všechny odpisy a současně lze vidět, že v posledním roce odepisování se rovná pořizovací ceně kancelářského zařízení. Zůstatková cena tiskárny se každým rokem snižuje a v posledním roce je rovna 0.

4.8 Externí zdroje financování

Druhou možností k financování podnikatelské činnosti jsou již výše zmíněné externí zdroje, které jsou získávány z vnějšího prostředí. Jestliže podnik zapojí do svého financování i zdroje externí – může to přinášet řadu problémů, jako je například zvýšení počtu společníků či věřitelů, kteří mohou ovlivňovat rozhodování v podniku. Mezi nejobvyklejší formy externího financování patří emise akcií, emise dluhopisů, úvěry a půjčky, projektové financování či zvláštní formy financování, tzn. leasing, faktoring a forfaiting. V rámci této společnosti budou zmíněny pouze úvěry či půjčky a leasing.

4.8.1 Bankovní úvěry

Bankovní úvěry jsou charakterizovány jako finanční výpomoci. Realizují se pomocí bank či jiných finančních organizací. Tyto dluhy vznikají podpisem smlouvy věřitele a dlužníka. V tomto případě jsou zde věřiteli finanční instituce.

Společnost GIGA, s.r.o. těchto prostředků zčásti využívala ke koupi CNC strojů, aut, či jiných zařízení. Zároveň byl společnosti poskytnut úvěr na postavení haly, zde se jednalo o investiční úvěr. Firma dále využívá zřídka kdy revolvingové úvěry, se kterými financuje zásoby. Tento úvěr si nechá poskytnout v případě krajní nouze.

V roce 2012 si společnost zažádala o úvěr na osobní automobil Škoda Fabia. V Příloze A je zobrazen splátkový kalendář automobilu Škoda Fabia. K jeho financování poskytla finanční instituce Unicredit bank úvěr ve výši 426 000 Kč. Úroková sazba činila 3,89 % při řádném splácení. Splátkový kalendář byl stanoven na 24 splátek, tj. 2 roky. Měsíční splátka tohoto úvěru činila 18 478,17 Kč. Při poskytnutí tohoto úvěru, společnost zaplatila o 17 476,01 Kč více.

V roce 2019 GIGA, s.r.o. začala poskytovat novou službu pro své zákazníky. Tato služba se zaměřuje zpravidla na své klienty, kteří si již u společnosti zdvihací zařízení, jeřáb či kladkostroj zakoupili. Služba GIGU, s.r.o. odlišuje od malých dodavatelů. Obsahuje tři servisní čety, které jezdí po České republice a zajišťují servis strojů, jež GIGA, s.r.o. vyrobila. K tomuto účelu vlastní databázi zdvihacích zařízení. Dále se tato služba zaměřuje na obeslání všech nejstarších klientů, jejž zakoupili stroj od společnosti GIGA, s.r.o., neboť životnost zdvihacího zařízení je 20 let. Poskytuje jim bezplatné opravy strojů. Předposlední činnost, kterou firma poskytuje, jsou mimořádné revize – tzn. mimořádné posouzení stroje. Provádí se zpravidla kontrola strojů, zda jsou schopny provozu a zda je to celé bezpečné, jestliže to bezpečné není – firma nahradí staré zařízení novým.

Poslední činnost, kterou společnost nově nabízí svým zákazníkům je monitoring jeřábu pomocí GIGAtronic a GIGAmatic. Jeřáby, které společnost GIGA, s.r.o. vyrobila, mohou být nově osazeny unikátní aplikací GIGAtronic TWD, jež bude na bázi PLC Schneider Electric a bude složit pro:

- monitorování a registraci pracovního stavu jeřábu dle ČSN ISO 12482-1,

- ochranu proti přetížení zdvihů,
- technologické vážení,
- polohování horizontálních pojezdů.

Aplikaci GIGAmatic může společnost nově osadit na jeřáby pro méně náročné činnosti. Jedná se o přetěžovací pojistku, která zajišťuje základní monitorování:

- přetěžovací ochranu zdvihového zařízení,
- měření hmotnosti břemene a její vizualizaci na PC,
- monitoring pracovních hodin a redukovaných hodin zdvihu,
- odčasování druhé rychlosti zdvihu,
- nastavení režimu statické zkoušky.

V rámci této nově poskytované služby si společnost GIGA, s.r.o. musela nově pořídit osobní automobil, který bude k těmto službám používat. Osobní automobil Škoda Kodiaq 1.0 TSI si pořídila prostřednictvím poskytnutého úvěru od finanční instituce Unicredit bank. Pořizovací cena automobilu činila 700 469 Kč. Unictedit bank nabídla společnosti úvěr s úrokovou sazbou 8,9 %. RPSN činilo 9,4 %. Celková částka úvěru byla stanovena na 701 969 K4, z toho 1 500 Kč činil vstupní poplatek bance za sjednání úvěru. Splátkový kalendář poskytnutého úvěru je stanoven na 3 roky, tj. 36 měsíců. Splátkový kalendář osobního automobilu je uveden v Příloze B.

Ve splátkovém kalendáři lze vidět, že měsíční splátka tohoto úvěru činí 22 290, 00 Kč. Tuto částku tedy bude společnost splácet měsíčně po dobu 3 let. První splátka úvěru proběhla 5. 5. 2019. Celkem společnost bance zaplatí 805 802 Kč, tzn., že zaplatí navíc 105 333 Kč.

4.8.2 Leasing

Hlavním znakem leasingu je třístranný právní vztah, a to mezi dodavatelem, pronajímatelem a nájemcem. Pronajímatel koupí daný předmět leasingu od dodavatele a poté ho pronajme nájemci, který musí platit leasingové splátky. Nejvýznamnější dělení leasingu je na finanční a operativní leasing.

GIGA, s.r.o. využívala leasing převážně na auta nebo CNC stroje. Dříve dokonce sama firma poskytovala leasing, nicméně to pro ně nebylo výhodné, a proto tuto činnost ukončili.

5 Návrh alternativního financování podniku

Na základě dat uvedených v praktické části lze postřehnout, že společnost GIGA, s.r.o. převážně využívá interní zdroje financování. Následkem je tedy malé zadlužení a celková stabilita společnosti. Z Tabulky 7 je zřejmé, že firma využívá více interní zdroje než zdroje externí. Velikost vlastního kapitálu a interních zdrojů a velikost cizích a externích zdrojů není rovna. Jejich výpočet pro rok 2018 je proveden součtem následujících položek z rozvahy:

Tabulka 7: Poměr interních a externích zdrojů financování ve společnosti

INTERNÍ ZDROJE		**EXTERNÍ ZDROJE**	
nerozdělený zisk	18 322 tisíc Kč	dlouhodobé bankovní úvěry	982 tisíc Kč
+ odpisy	1 333 tisíc Kč	+ krátkodobé bankovní úvěry	4 989 tisíc Kč
		+ závazky z obchodních vztahů	8 429 tisíc Kč
Interní zdroje celkem	**19 655 tisíc Kč**	**Externí zdroje celkem**	**14 400 tisíc Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

Nerozdělený zisk společnosti je poměrně vysoký, a proto by autorka práce doporučovala investovat peněžní prostředky například do strojních zařízení nebo rekonstrukce prostor pro sváření jeřábů a kladkostrojů. Strojní zařízení by se mělo zaměřovat na obrábění malých výrobků, které jsou součástí velkých jeřábů, neboť zařízení tohoto typu má společnost GIGA, s.r.o. pouze jedno, tudíž může toto obrábění trvat delší dobu. Důležitým bodem pro výrobu výrobků a poskytování služeb je i rychlost dodání tzn., že v případě jednoho stroje na obrábění součástek do jeřábů může zpomalit celý proces dodání jeřábů či kladkostroje konečnému zákazníkovi. Další možností, jak s vysokým nerozděleným ziskem naložit je odkup budov či pozemků, ve kterých společnost podniká, neboť má tyto budovy a pozemky pouze pronajaté. Vybrané možnosti jsou následně vyhodnoceny z hlediska vybraných ukazatelů hodnocení investic.

Předpokládejme investici společnosti GIGA, s.r.o. do nových prostor a do nového technického vybavení na obrábění malých součástek do jeřábů a kladkostrojů. Náklady na investici jsou stanoveny ve výši 25 mil. Kč. Čistý zisk společnosti za rok 2019 činil 3 800 000 Kč. Roční úspora nákladů činí 1 200 000 Kč. Je třeba vypočítat návratnost investice (ROI) a prostou dobu návratnosti. Dle těchto výpočtů lze zjistit, zda by tato

investice byla pro společnost efektivní a zisková nebo jestli by pro společnost znamenala ztrátu.

Návratnost investice (ROI – Return On Investment) se vypočítá pomocí vzorce:

*ROI (%) = (čistý zisk / počáteční investice) * 100* (3)

(Hlaváček, 2019)

Dosazením do vzorce je výpočet následující:

ROI = (3 800 000 / 25 000 000) * 100 = 15,2 %

Výnos investice do nových prostor včetně nového technického vybavení na obrábění součástek do jeřábů bude činit 15,2 %. V tomto případě by autorka investici společnosti nedoporučovala, neboť hodnota ROI by měla vyjít nad 100 %. Hodnota pod 100 % znamená pro společnost ztrátu.

Prostá doba návratnosti investice lze matematicky vyjádřit jako:

T_s *(roky)* = $\frac{IN}{CF}$, kde T_s *... prostá doba návratnosti* (4)

IN ... investiční výdaj

CF ... roční úspora nákladů (Petrtyl, 2016)

Dosazením do vzorce je výsledek následující:

T_s = 25 000 000 / 1 200 000 = 21 let

Prostá doba návratnosti investice je 21 let. Předpokládaná doba oprav je 25 let, tzn., že investice je efektivní, neboť by prostá doba návratnosti měla být nižší, než je předpokládaná doba životnosti investice

Výhodnější investice by se mohla projevit v případě nákupu samotného CNC stroje, jehož pořizovací hodnota je 1 345 000 Kč. Výpočet by vypadal následovně:

ROI = (3 800 000 / 1 345 000) * 100 = 282,5 %

Tento výsledek jasně poukazuje na výhodnou investici, neboť ROI je vyšší než 100 %.

Možnost odepisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku společnost využívá v dobré míře, neboť dlouhodobý hmotný majetek odepisuje od 20 000 Kč, dlouhodobý nehmotný majetek od 30 000 Kč. V rozpětí od 3 000 Kč do 20 000 Kč eviduje společnost drobný dlouhodobý majetek. GIGA, s.r.o. je auditovanou společností, a proto dlouhodobý hmotný a dlouhodobý nehmotný majetek odepisuje již od poloviční pořizovací hodnoty majetku, než stanovuje zákon. Toto opatření má GIGA, s.r.o. nastavené z důvodu opatrnosti. Firma si stanovila odepisování formou daňových odpisů zrychlenou formou. Tato varianta je dle autorky práce prospěšná, neboť dle pravidel pro výpočet odpisů, které stanoví zákon, může účetní jednotka odpisy uplatnit jako daňově uznatelný náklad.

Externí zdroje společnost využívá méně než zdroje interní. Využívá pouze bankovní úvěry či leasing. Bankovní úvěry si společnost nejvíce sjednává na nákupy automobilů. Leasing naopak společnost využívá pro nákup strojů, např. CNC strojů určených k obrábění součástek do jednotlivých jeřábů.

V roce 2019 si společnost sjednala úvěr na nákup automobilu Škoda Kodiaq 1.0 TSI pro novou službu, kterou chce svým zákazníkům poskytovat. Pořizovací cena automobilu byla stanovena na 700 469 Kč. Bankovní úvěr od finanční instituce Unicredit bank byl sepsán na 701 969 Kč, z toho 1 500 Kč činil vstupní poplatek bance za sjednání úvěru. Úroková sazba byla stanovena na 8,9 % a RPSN činilo 9,4 %. Splátkový kalendář byl stanoven na 3 roky, tj. 36 měsíců. Měsíční splátka činila 22 290, 00 Kč. Společnost bance celkem zaplatí částku 805 802 Kč. Přeplatí částku ve výši 105 333 Kč. Nicméně názor autorky je takový, že leasing by byl v dané situaci výhodnější.

Autorka práce zvolila leasingovou společnost UNILEASING, a.s., která vypočítá splátkový kalendář pro automobil Škoda Kodiaq 1.0 TSI na míru. Akontace, tj. první mimořádná splátka či záloha byla zvolena ve výši 20 %. V rámci nabídky od společnosti UNILEASING, a.s. má GIGA, s.r.o. možnost nabídky havarijního pojištění a pojištění odpovědnosti. Havarijní pojištění by v tomto případě poskytovala Generali Česká pojišťovna a.s., kdy spoluúčast by činila 5 %, minimálně však 5 000 Kč. Roční pojistné by činilo 12 531 Kč. U

pojištění odpovědnosti za škodu by opět byl pojistitel Generali Česká pojišťovna a.s. Kategorie je osobní automobil do 1000 ccm a limit plnění by činil 100 mil. Kč / 100 mil. Kč. Roční pojistné by bylo sjednáno na 2 889 Kč. Celkem by ročně pojištění automobilu činilo 15 420 Kč.

V Příloze C je uveden splátkový kalendář automobilu Škoda Kodiak prostřednictvím leasingu. Splátkový kalendář je opět stanoven na 3 roky, tzn. 36 měsíců, aby byla možnost porovnat ho se sjednaným bankovním úvěrem. První splátka proběhne 1. 5. 2020. Akontace bude splacena též 1. 5. 2020 ve výši 140 094 Kč. Akontace je vypočítána z pořizovací ceny automobilu, tj. 20 % ze 700 469 Kč. Měsíční splátka by činila 18 431,00 Kč včetně pojištění automobilu. GIGA, s.r.o. zaplatí společnosti UNILEASING a.s. celkem 804 610 Kč. Po skončení leasingu má společnost možnost odkoupit automobil za 1 000 Kč. V případě poskytnutí leasingu by společnost celkem zaplatila 804 610 Kč a přeplatila by částku ve výši 105 141 Kč. V následující Tabulce 8 je zobrazeno porovnání financování automobilu prostřednictvím úvěru a leasingu.

Tabulka 8: Porovnání variant financování automobilu

Varianta financování	**Úvěr**	**Leasing**
Pořizovací cena automobilu	700 469 Kč	700 469 Kč
Vstupní poplatek bance	1 500 Kč	0 Kč
Měsíční pojistné automobilu	2 351 Kč	1 285 Kč
Výše akontace (20 %)	0 Kč	140 094 Kč
Měsíční splátka automobilu	22 290 Kč	18 431 Kč
Částka za odkup automobilu	0 Kč	1 000 Kč
Celková částka zaplacená finanční instituci včetně pojištění	**890 438 Kč**	**804 610 Kč**
Celkový přeplatek finanční instituci	189 969 Kč	104 141 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tabulky 8 je zřejmé, že leasing by byl v případě nákupu automobilu Škoda Kodiak 1.0 TSI výhodnější. Společnost by celkem přeplatila 104 141 Kč. V rámci úvěru by společnost přeplatila 189 969 Kč, tj. o 85 828 Kč více než u leasingu. Dokonce v nabídce leasingu bylo navíc havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti, které by za 36 měsíců, tj. 3 roky činilo celkem 46 260 Kč. Toto pojištění finanční instituce Unicredit bank v rámci úvěru nenabídla. Proto autorka práce zjistila, jak velké havarijní pojištění by činilo v případě

poskytnutí pojištění samostatně. Měsíční splátka havarijního pojištění All risk je ve výši 2 351 Kč, tj. dohromady za 36 měsíců 84 636 Kč.

V následující Tabulce 9 je zobrazen odpisový plán automobilu Škoda Kodiaq, který by byl financován prostřednictvím leasingu. Škoda Kodiaq 1.0 TSI je řazen do 2 odpisové skupiny, přičemž doba odepisování je stanovena na 5 let. Pořizovací cena je 804 610 Kč. V kolonce „oprávky celkem" jsou zobrazeny nakumulované odpisy, kdy v posledním řádku je hodnota rovna pořizovací ceně dlouhodobého majetku. Zůstatková cena automobilu se každý rok snižuje. V posledním roce odepisování je ZC rovna 0.

Tabulka 9: Odpisový plán Škoda Kodiaq 1.0 TSI

Automobil Škoda Kodiaq 1.0 TSI					
zrychlené odepisování – odpisová skupina 2 (5 let)					
Roky odepisování	**PC (v Kč)**	**Roční odpis (v Kč)**	**Oprávky celkem (v Kč)**	**Zůstatková cena (v Kč)**	**k-n**
2019	804 610	160 922	160 922	643 688	5
2020	643 688*2	257 475	418 397	386 213	6-1
2021	386 213*2	193 107	611 504	193 106	6-2
2022	193 106*2	128 737	740 241	64 369	6-3
2023	64 369*2	64 369	804 610	0	6-4

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost GIGA, s.r.o. zatím nevyužívá možnosti faktoringu nebo forfaitingu. Autorka práce by doporučila toto financování využít, neboť se podnik může vyhnout riziku nezaplacení faktury, protože riziko přechází na nového vlastníka pohledávky. Faktoring slouží k financování krátkodobých pohledávek, které společnosti mohou vzniknout z dodávek zboží či poskytnutí služeb. Společnost jako dodavatel může odprodat tyto pohledávky vůči odběrateli faktoringové společnosti (většinou bance), jež se nově stává vlastníkem pohledávky a novým věřitelem odběratele. Pokud faktoringová společnost proplatí podniku sjednanou výši z pohledávek ihned, získává tím podnik finanční prostředky, na které by mohl jinak čekat delší dobu, tj. do splatnosti faktury. Toto financování by se podniku mohlo vyplatit v případě nově poskytované služby, kterou chtějí umožňovat všem zákazníkům, jež ve společnosti GIGA, s.r.o. nakoupili jeřáb či kladkostroj.

Funkce faktoringu jsou následující:

- garanční funkce, kdy faktoringová společnost přebírá úvěrové riziko, které plyne z možnosti platební neschopnosti,
- funkce financování – faktoringová společnost proplácí sjednanou výši odkupovaných pohledávek ihned.

Náklady faktoringu se zpravidla skládají ze dvou složek:

- faktoringové provize,
- úroku.

V následující Tabulce 10 je zobrazena nabídka od faktoringové společnost XY, která sestavila tuto tabulku přímo pro střední podnik, jímž GIGA, s.r.o. právě je.

Tabulka 10: Nabídka od faktoringové společnosti pro střední podnik

Nabídka faktoringu pro střední firmy	
Profinancovaná částka	Až 90 % hodnoty pohledávky
Kompletace údajů o klientele a její analýza	Jednorázově 10 000 Kč, v případě uzavření smlouvy
Faktoringový poplatek	1,2 %
Úroková sazba	1měsíční PRIBOR + 2,5 %
Splatnost	Závislá na splatnosti faktur
Zajištění	Žádné

Zdroj: nabídka od faktoringové společnosti XY

V následující Tabulce 11 je zobrazen postup při výpočtu faktoringu. Předpokladem je splatnost faktur 90 dní. Faktura byla odběrateli vystavena na částku 3 200 000 Kč.

Jako první je nejdůležitější kompletace údajů o klientele a její analýza, za kterou si faktoringová společnost účtuje 10 000 Kč. Poté jsou sestaveny jednotlivé výpočty pro výpočet celkových nákladů na faktoring. Vypočítají se jako:

Celkové náklady = kompletace údajů o klientele + (úrok + faktor. poplatek) (5)

Výše zálohy vypočítá faktoringová společnost jako:

*Výše zálohy = celková pohledávka * % z hodnoty pohledávky* (6)

Úrok se vypočítá jako:

$$Úrok = \frac{výše\ zálohy * splatnost\ faktur}{splatnost\ faktur} * úz, \text{ kdy} \quad (7)$$

úz ... úroková sazba (= 1měsíční PRIBOR + x % p.a.)

PRIBOR (Prague InterBank Offered Rate) je definován jako referenční úroková sazba.

Tabulka 11: Postup při výpočtu faktoringu

Postup při výpočtu faktoringu	**Částka**	
1. Kompletace údajů o klientele a její analýza	**10 000 Kč**	
2. Průběh faktoringové operace		
1. den – dodavatel vystaví fakturu a kopii zašle FS	3 200 000 Kč	
2. den – FS propočte výši zálohy (90 % z hodnoty FA)	3 200 000 * 0,9 = 2 880 000 Kč	
3. den – FS poskytne dodavateli zálohu	2 880 000 Kč	
89. den – odběratel zaplatí FS hodnotu FA	3 200 000 Kč	
90. den – FS propočte faktoringový poplatek, úrok z profinancování a stanoví poplatek podniku	úrok	[(2 880 000*90) / 90] * (0,093[1] + 0,025) = 339 840 Kč
	faktoringový poplatek	3 200 000*0,012 = 38 400 Kč
Úrok + faktoringový poplatek	339 840 + 38 400 = 378 240 Kč	
Celkové náklady na faktoring	**10 000 + 378 240 = 388 240 Kč**	

Zdroj: vlastní zpracování

[1] 1měsíční PRIBOR – ze dne 17.4. 2020 – 0,93; zdroj: ČNB, 2020

Celkové náklady na faktoring činí 388 240 Kč. Celkový náklad jako podíl z nominální hodnoty jistiny je 13,5 %. Vypočítá se pomocí následujícího vzorce:

CN_p = *(celkové náklady na faktoring / vyplacená záloha dodavateli) * 100,* kdy (8)

CN_p … *celkový náklad jako podíl z nominální hodnoty jistiny*

Dosazením do vzorce vyjde výsledek následující:

CN_p = (388 240 / 2 880 000) * 100 = 13,5 %

Výnos podniku bude z této faktury činit 2 880 000 Kč. Celkové náklady jsou spočítány na 388 240 Kč, což je 13,5 % z celkové obdržené částky. Tuto formu financování by autorka malým a středním podnikům nedoporučila, neboť FS stanoví pro MSP vysoké úrokové sazby a vysoké faktoringové poplatky. Tento zvláštní způsob financování by mohl být výhodnější pro větší podniky, které mají vyšší hodnoty pohledávek a delší dobu splatnosti faktur.

V následující Tabulce 12 je vytvořen soupis důležitých indikátorů společnosti. Pomocí těchto indikátorů se v podniku provádí finanční analýza. Následně budou spočítány základní ukazatele, které se zpravidla při finanční analýze používají.

Tabulka 12: Hlavní indikátory společnosti za rok 2019

Ukazatel	**Hodnota**
Vlastní kapitál	19 320 000 Kč
Aktiva	25 620 000 Kč
Pasiva	25 620 000 Kč
Celkové tržby	28 580 000 Kč
Čistý zisk	3 800 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatelé využívající se při finanční analýze:

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity) je pojem, který definuje kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investované kapitálu. Tento ukazatel je rozhodující pro společníky nebo potenciální investory. Matematicky ho lze vyjádřit takto:

$$ROE\ (\%) = \frac{čistý\ zisk}{vlastní\ kapitál} * 100 \quad (9)$$

(Finance v praxi, 2017)

Dosazením do vzorce vyjde rentabilita vlastního kapitálu následovně:

$$ROE = \frac{3\ 800\ 000}{19\ 320\ 000} * 100 = 19{,}67\ \%$$

Rentabilita vlastního kapitálu společnosti činí 19,67 %, což je velmi kvalitní hodnota pro podnik a pro potencionální investory.

Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets) je produkční síla, která poměřuje čistý zisk s poměřovanými aktivy vložených do podnikání. Je to důležitý ukazatel, který ukazuje, zda podnik dokáže efektivně využít majetkovou bázi. Tento ukazatel je převážně doplňkový při finanční analýze v podniku. Vzorec pro výpočet ROA je následující:

$$ROA\ (\%) = \frac{čistý\ zisk}{celková\ aktiva} * 100 \quad (10)$$

(Finance v praxi, 2017)

Dosazením do vzorce vyjde rentabilita aktiv takto:

$$ROA = \frac{3\ 800\ 000}{25\ 620\ 000} * 100 = 14{,}8\ \%$$

Rentabilita aktiv společnosti činí 14,8 %. Toto procento ukazuje podniku jeho finanční zdraví. Pokud je ROA>15 %, potom disponuje podnik výborným finančním zdravím. V tomto případě je podnik na dobré cestě k výbornému využití majetkové báze.

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales) je pojem, který ukazuje, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu tržeb. Tento ukazatel se pohybuje od 2 % do 50 % a měl by zpravidla být vyšší než 10 %. Matematicky lze ROS vyjádřit takto:

$$ROS\ (\%) = \frac{čistý\ zisk}{celkové\ tržby} * 100 \quad (11)$$

(Finance v praxi, 2017)

Dosazením do vzorce výsledek ROS bude následující:

$$\text{ROS} = \frac{3\ 800\ 000}{28\ 580\ 000} * 100 = 13{,}3\ \%.$$

Ukazatel rentability tržeb činí 13,3 %, což je hodnota vyšší než 10 %. Výsledek je tedy efektivní.

Finanční analýza společnosti je nástroj pro řízení podniku, proto je velmi důležité tyto analýzy pravidelně zpracovávat. Popisuje dopady managementu na výkonnost podniku a vytváří základ pro budoucí vývoj firmy. Cílem této analýzy je zjistit finanční zdraví daného podniku. (Finance v praxi, 2017)

Díky této zobrazené krátké finanční analýze bylo zjištěno, že podnik má finanční zdraví na velmi dobré až výborné úrovni. Výsledkem je, že podnik efektivně využívá majetkovou bázi k podnikání. Jeví se jako stabilní a prosperující firma.

Poměr zdrojů financování společnosti GIGA, s.r.o. je velice příznivý. Díky velkému množství interních zdrojů, které firma převážně využívá, je podnik stabilní a jeví se jako spolehlivá firma na českém trhu. Také jsou tato tvrzení doložena zmíněnou krátkou finanční analýzou, kde ukazatelé rentability vyšli velmi efektivně. Zároveň je podnik i nezávislou společností ve svém rozhodování. Zejména vysoká zásoba nerozděleného zisku znamená pro společnost jistotu do případných negativních let v podnikání a prokazuje prosperitu této společnosti. Nicméně tyto prostředky jsou částečně nevyužité, a proto by autorka práce doporučovala tuto část využít buď na nákup technického vybavení nebo k odkupu pronajatých budov či pozemků. Dále by se tato část nerozděleného zisku mohla využít na rozšíření výrobního programu a tím umožnit další rozvoj podniku. Předpokládaná investice, která zde byla zobrazena, je pro společnost ztrátová, a proto by autorka práce tuto investici nedoporučila. Naopak druhá investice, která by se týkala nákupu samotného CNC stroje, by byla pro společnost příznivá.

Dále by autorka nedoporučovala využití faktoringu, neboť přináší firmě vysoké náklady a malý výnos. Tuto formu financování by bylo možno využít v případě velké společnosti, která má vysoké pohledávky a delší dobu splatnosti faktur.

Ačkoliv je podnik velmi svázán s bankovními úvěry a s poměrně vysokými závazky z obchodních vztahů, tak riziko zadlužení se až případného úpadku není vysoké. Jelikož má podnik právnickou formu podnikání, tj. společnost s ručením omezeným, zamezí se tak případnému riziku osobních ztrát při případných nesplnění závazků společnosti. Zároveň má podnik v rámci právnické formy podnikání – společnosti s ručením omezeným možnost získat lepší bankovní produkty, než kdyby se jednalo o podnik fyzické osoby, neboť pro banky to znamená menší míru rizika v podnikání.

Na závěr je nutno zmínit, že poměr zdrojů financování je velmi příznivý, a proto by autorka práce doporučila pokračovat v podnikání na stejné úrovni jako doposud. Firma má vysoké zásoby nerozděleného zisku a tím se jeví jako spolehlivá firma, čímž dosahuje malého rizika zadlužení se či úplného úpadku firmy. Užitečné by bylo financovat automobily pomocí leasingu oproti úvěru. Leasingové společnosti poskytují velmi dobré nabídky včetně pojištění automobilu a firma by tak mohla ušetřit peněžní prostředky, které by mohla využít na jiné investice.

Závěr

Je důležitou skutečností, že ve struktuře všech podniků tvoří malé a střední podniky absolutní většinu. Malé a střední podniky vytvářejí velké procento volných pracovních míst. Především díky tomu jsou malé a střední podniky hnací silou rozvoje a ekonomického růstu České republiky. Malé a střední podniky jsou řazeny mezi základní pilíře evropské ekonomiky a pomocí těchto pilířů má být dosaženo vytyčených cílů Evropské unie. Především z tohoto důvodu je malým a středním podnikům věnována velká pozornost, neboť přispívají k vytváření pozitivního ekonomického prostředí.

Malé a střední podniky jsou nedílnou součástí národního hospodářství. Jejich role je v ekonomice velmi důležitá, a to především proto, že malé a střední podniky přispívají k vytváření pracovních míst, podílejí se na hospodářském růstu a zároveň je v malých a středních podnicích možnost využití lidského potenciálu.

Hlavním cílem bakalářské práce byl návrh alternativy financování podnikatelské činnosti vybraného podniku z kategorie malých a středních podniků. Pro dosažení tohoto cíle bylo nutné nejprve uspořádat všechny možnosti, jak podnikatelskou činnost financovat, a následně tuto teorii aplikovat na zhodnocení financování reálné firmy.

Na základě dat uvedených v praktické části bylo zjištěno, že GIGA, s.r.o. ve velké míře využívá interní zdroje k financování své podnikatelské činnosti. Následkem toho je malé zadlužení a celková stabilita společnosti. Zároveň se tato firma jeví jako spolehlivý podnik na českém trhu, což bylo zjištěno pomocí ukazatelů rentability, které vyšly pro podnik velmi kvalitně. Nerozdělený zisk společnosti je velmi vysoký, a proto by bylo výhodnější jeho poměrnou část investovat do nového technického vybavení, či k odkupu budov a pozemků, ve kterých podnik vykonává svou podnikatelskou činnost. Případně tento zisk může firma použít k rozšíření svého výrobního programu či k dalšímu rozvoji společnosti. Investice do nových prostor a do nového technického vybavení na obrábění malých součástek do jeřábů a kladkostrojů, jež byla pro podnik navržena, byla vyhodnocena jako nepříznivá, neboť by pro firmu znamenala ztrátu. Doba návratnosti by byla příliš vysoká.

Ačkoliv je podnik svázán s bankovními úvěry a s poměrně vysokými závazky z obchodních vztahů, tak riziko zadlužení se až případného úpadku není vysoké. Podnik hojně využívá

bankovní úvěry k financování nových automobilů. Nicméně analýza tohoto způsobu financování byla dle autorčina názoru nepříznivá, a proto byla v praktické části představena varianta nákupu automobilu prostřednictvím leasingu. Bylo zjištěno, že při pořízení automobilu je lepší variantou právě využití leasingu, neboť podnik přeplatí menší část a zároveň je k leasingu nabídnuto havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti. Podnik tak ušetřené prostředky může investovat do jiného vybavení.

Další zvažovanou alternativou bylo využití faktoringu a forfaitingu, neboť se podnik může vyhnout nezaplacení faktury, protože riziko přechází na nového vlastníka pohledávky. Tento způsob financování byl pro společnost vyhodnocen jako negativní, neboť náklady na zprostředkování faktoringu jsou příliš vysoké. Zároveň faktoringové společnosti nabízejí velmi vysoké úrokové sazby a faktoringové poplatky, neboť pro ně malé a střední podniky nejsou výhodnými klienty, protože mají malé hodnoty pohledávek. Tento způsob financování by mohl být výhodnější pro velké podniky, které mají vyšší pohledávky a delší dobu splatnosti faktur.

Hlavním přínosem této bakalářské práce jsou navržené alternativy financování podnikatelské činnosti. Je tedy nutno zmínit, že podnik si vede velmi dobře na českém trhu a je dostatečně financován, neboť jeho finanční zdraví je na velmi dobré až výborné úrovni. Autorka práce doporučuje podniku pokračovat ve financování jako doposud. Firma má vysoké množství nerozděleného zisku, a proto se vykazuje jako velmi stabilní společnost. Vhodná změna by se mohla objevit při případném financování dalšího automobilu. Autorka navrhuje financovat automobily prostřednictvím leasingu, neboť leasingové společnosti poskytují výhodnější nabídky než poskytované bankovní úvěry finančními institucemi. Ušetřené prostředky podnik může investovat do jiného vybavení.

Autorka hodnotí stanovený cíl práce za splněný, neboť navrhla alternativy financování. Některé zpracované alternativy se projevily jako pro firmu nepříznivé, a tedy nevhodné pro realizaci, konkrétně financování prostřednictvím faktoringu a investice do nových prostor a do nového technického vybavení na obrábění malých součástek do jeřábů a kladkostrojů. Naopak doporučení týkající se možnosti financování automobilu prostřednictvím leasingu vyšlo pro firmu na základě zvolených kritérií jako výhodnější, ve srovnání s bankovním úvěrem.

Bibliografické zdroje

BUGRI, Štefan a Emília PRIBIŠOVÁ. 2017. *Podniková ekonomika*. Ostrava: KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-280-8.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. 2011. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3669-3.

DLUHOŠOVÁ, Dana. 2010. *Finanční řízení podniku: analýza, incestování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. upravené vydání. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-68-2.

DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK. 2012. *Podnik a jeho okolí: jak přežít v konkurenčním prostředí*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-224-3.

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2016. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-449-2.

KANTNEROVÁ, Liběna. 2016. *Základy bankovnictví: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-595-4.

KISLINGEROVÁ, Eva a Ivan NOVÝ. 2005. *Chování podniku v globalizujícím se prostředí*. Praha: C.H. Beck. ISBN 80-7179-847-9.

MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. 2014. *Mezinárodní obchodní operace*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4874-0.

MAREK, Petr. 2009. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-49-1.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. 2014. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-9410-5.

MISHKIN, Frederic. 2013. The economics of money, banking and financial markets. 10th edition. Boston: Pearson. ISBN 01-327-7024-5.

POTUŽÁKOVÁ, Zuzana, Jaroslav DEMEL, Jaroslava DĚDKOVÁ, Šárka HYBLEROVÁ, Jan MAČÍ a Renata ČUHLOVÁ. 2016. *Podnik v mezinárodním prostředí*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. Strategické řízení výkonnosti podniku, svazek: třetí. ISBN 978-80-7494-311-9.

REJNUŠ, Oldřich. 2016. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů.* Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5871-8.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. 2015. *Podniková ekonomika*. 6. přepracované a doplněné vydání. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.

TETŘEVOVÁ, Liběna. 2009. *Veřejný a podnikatelský sektor*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-86946-90-0.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada. Expert. ISBN 978-80-247-4520-6.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4372-1.

Online zdroje

AION CS. 2020. *Zákon č. 47/2002 Sb*. [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-47#cast1

CROVINI, Chiara. 2019. *Risk management in small and medium enterprises*. New York: Routledge, Taylor & Francis Group [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://search.proquest.com/docview/2188190875/bookReader?accountid=17116

ČNB. 2020. *Sazby PRIBOR*. [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/penezni-trh/pribor/fixing-urokovych-sazeb-na-mezibankovnim-trhu-depozit-pribor/rok_form.html

FINANCE V PRAXI. 2017. *Finanční analýza podniku*. [online]. [cit. 30.4.2020]. Dostupné z: https://www.financevpraxi.cz/podnikove-finance-financni-analyza?fbclid=IwAR1auNbgRe01rvRg2upfC5eAT9peIE9znPUi71NQXVWdLBtIOaesGr121kA

HLAVÁČEK, Vladimír. 2019. *Jak si vypočítat ROI – návratnost investice.* [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://www.ecommercebridge.cz/roi-navratnost-investic/

KADLEC, Michal. 2013. *Účetní a daňové odpisy majetku*. [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-a-danove-odpisy-majetku/#

KANDLEROVÁ, Kateřina. 2015. *Odpisy majetku v praxi*. [online]. [cit. 3.4.2020]. Dostupné z: https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odpisy-majetku-v-praxi/

PETRTYL, Jan. 2016. *Doba návratnosti* [online]. [cit. 21.4.2020]. Dostupné z: https://www.projekty-inkapo.cz/doba-navratnosti/

Seznam příloh

Příloha A: Splátkový kalendář Škoda Fabia

Příloha B: Splátkový kalendář Škoda Kodiaq navržený od společnosti Unicredit bank

Příloha C: Splátkový kalendář Škoda Kodiaq navržený od společnosti UNILEASING

Příloha A

Splátkový kalendář Škoda Fabia					
Měsíc	**Úmor**	**Úrok**	**Splátka**	**Zůstatek dluhu**	**Zaplacené úroky**
1.	17 097,22 Kč	1 380,95 Kč	18 478,17 Kč	408 902,78 Kč	1 380,95 Kč
2.	17 152,64 Kč	1 325,53 Kč	18 478,17 Kč	391 750,14 Kč	2 706,48 Kč
3.	17 208,24 Kč	1 269,92 Kč	18 478,17 Kč	374 541,90 Kč	3 976,40 Kč
4.	17 264,03 Kč	1 214,14 Kč	18 478,17 Kč	357 277,87 Kč	5 190,54 Kč
5.	17 319,99 Kč	1 158,18 Kč	18 478,17 Kč	339 957,88 Kč	6 348,72 Kč
6.	17 376,14 Kč	1 102,03 Kč	18 478,17 Kč	322 581,74 Kč	7 450,75 Kč
7.	17 432,46 Kč	1 045,70 Kč	18 478,17 Kč	305 149,28 Kč	8 496,45 Kč
8.	17 488,97 Kč	989,19 Kč	18 478,17 Kč	287 660,30 Kč	9 485,64 Kč
9.	17 545,67 Kč	932,50 Kč	18 478,17 Kč	270 114,64 Kč	10 418,14 Kč
10.	17 602,55 Kč	875,62 Kč	18 478,17 Kč	252 512,09 Kč	11 293,76 Kč
11.	17 659,61 Kč	818,56 Kč	18 478,17 Kč	234 852,48 Kč	12 112,32 Kč
12.	17 716,85 Kč	761,31 Kč	18 478,17 Kč	217 135,63 Kč	12 873,63 Kč
13.	17 774,29 Kč	703,88 Kč	18 478,17 Kč	199 361,34 Kč	13 577,52 Kč
14.	17 831,90 Kč	646,26 Kč	18 478,17 Kč	181 529,44 Kč	14 223,78 Kč
15.	17 889,71 Kč	588,46 Kč	18 478,17 Kč	163 639,73 Kč	14 812,24 Kč
16.	17 947,70 Kč	530,47 Kč	18 478,17 Kč	145 692,03 Kč	15 342,70 Kč
17.	18 005,88 Kč	472,28 Kč	18 478,17 Kč	127 686,15 Kč	15 814,99 Kč
18.	18 064,25 Kč	413,92 Kč	18 478,17 Kč	109 621,90 Kč	16 228,90 Kč
19.	18 122,81 Kč	355,36 Kč	18 478,17 Kč	91 499,09 Kč	16 584,26 Kč
20.	18 181,56 Kč	296,61 Kč	18 478,17 Kč	73 317,53 Kč	16 880,87 Kč
21.	18 240,50 Kč	237,67 Kč	18 478,17 Kč	55 077,03 Kč	17 118,54 Kč
22.	18 299,63 Kč	178,54 Kč	18 478,17 Kč	36 777,41 Kč	17 297,08 Kč
23.	18 358,95 Kč	119,22 Kč	18 478,17 Kč	18 418,46 Kč	17 416,30 Kč
24.	18 418,46 Kč	59,71 Kč	18 478,17 Kč	0,00 Kč	17 476,01 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha B

Splátkový kalendář Škoda Kodiaq					
Poskytnutý úvěr prostřednictvím Unicredit bank					
	Splátka	**Úrok**	**Úmor**	**Poplatek**	**Zůstatek**
0	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	1 500,00 Kč	701 969,00 Kč
1	22 290,00 Kč	7 809,40 Kč	14 480,60 Kč	0,00 Kč	687 488,40 Kč
2	22 290,00 Kč	5 098,87 Kč	17 191,13 Kč	0,00 Kč	670 297,27 Kč
3	22 290,00 Kč	4 971,37 Kč	17 318,63 Kč	0,00 Kč	652 978,64 Kč
4	22 290,00 Kč	4 842,92 Kč	17 447,08 Kč	0,00 Kč	635 531,56 Kč
5	22 290,00 Kč	4 713,53 Kč	17 576,47 Kč	0,00 Kč	617 955,09 Kč
6	22 290,00 Kč	4 583,17 Kč	17 706,83 Kč	0,00 Kč	600 248,26 Kč
7	22 290,00 Kč	4 451,84 Kč	17 838,16 Kč	0,00 Kč	582 410,10 Kč
8	22 290,00 Kč	4 319,53 Kč	17 970,47 Kč	0,00 Kč	564 439,63 Kč
9	22 290,00 Kč	4 186,26 Kč	18 103,74 Kč	0,00 Kč	546 335,89 Kč
10	22 290,00 Kč	4 051,99 Kč	18 238,01 Kč	0,00 Kč	528 097,88 Kč
11	22 290,00 Kč	3 916,73 Kč	18 373,27 Kč	0,00 Kč	509 724,61 Kč
12	22 290,00 Kč	3 780,45 Kč	18 509,55 Kč	0,00 Kč	491 215,06 Kč
13	22 290,00 Kč	3 643,18 Kč	18 646,82 Kč	0,00 Kč	472 568,24 Kč
14	22 290,00 Kč	3 504,88 Kč	18 785,12 Kč	0,00 Kč	453 783,12 Kč
15	22 290,00 Kč	3 365,56 Kč	18 924,44 Kč	0,00 Kč	434 858,68 Kč
16	22 290,00 Kč	3 225,20 Kč	19 064,80 Kč	0,00 Kč	415 793,88 Kč
17	22 290,00 Kč	3 083,81 Kč	19 206,19 Kč	0,00 Kč	396 587,69 Kč
18	22 290,00 Kč	2 941,36 Kč	19 348,64 Kč	0,00 Kč	377 239,05 Kč
19	22 290,00 Kč	2 797,85 Kč	19 492,15 Kč	0,00 Kč	357 746,90 Kč
20	22 290,00 Kč	2 653,28 Kč	19 636,72 Kč	0,00 Kč	338 110,18 Kč
21	22 290,00 Kč	2 507,65 Kč	19 782,35 Kč	0,00 Kč	318 327,83 Kč
22	22 290,00 Kč	2 360,93 Kč	19 929,07 Kč	0,00 Kč	298 398,76 Kč
23	22 290,00 Kč	2 213,13 Kč	20 076,87 Kč	0,00 Kč	278 321,89 Kč
24	22 290,00 Kč	2 064,22 Kč	20 225,78 Kč	0,00 Kč	258 096,11 Kč
25	22 290,00 Kč	1 914,21 Kč	20 375,79 Kč	0,00 Kč	237 720,32 Kč
26	22 290,00 Kč	1 763,09 Kč	20 526,91 Kč	0,00 Kč	217 193,41 Kč
27	22 290,00 Kč	1 610,85 Kč	20 679,15 Kč	0,00 Kč	196 514,26 Kč
28	22 290,00 Kč	1 457,49 Kč	20 832,51 Kč	0,00 Kč	175 681,75 Kč
29	22 290,00 Kč	1 302,97 Kč	20 987,03 Kč	0,00 Kč	154 694,72 Kč
30	22 290,00 Kč	1 147,32 Kč	21 142,68 Kč	0,00 Kč	133 552,04 Kč
31	22 290,00 Kč	990,51 Kč	21 299,49 Kč	0,00 Kč	112 252,55 Kč
32	22 290,00 Kč	832,53 Kč	21 457,47 Kč	0,00 Kč	90 795,08 Kč

33	22 290,00 Kč	673,40 Kč	21 616,60 Kč	0,00 Kč	69 178,48 Kč
34	22 290,00 Kč	513,07 Kč	21 776,93 Kč	0,00 Kč	47 401,55 Kč
35	22 290,00 Kč	351,56 Kč	21 938,44 Kč	0,00 Kč	25 463,11 Kč
36	25 651,96 Kč	188,85 Kč	25 463,11 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha C

Splátkový kalendář Škoda Kodiaq				
Poskytnutý leasing prostřednictvím UNILEASING, a.s.				
Číslo splátky	**Nájemné**	**Pojistné**	**Splátka celkem**	**Datum splatnosti**
MSp	**140 094,00 Kč**	0,00 Kč	0,00 Kč	01.05.2020
1	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.05.2020
2	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.06.2020
3	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.07.2020
4	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.08.2020
5	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.09.2020
6	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.10.2020
7	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.11.2020
8	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.12.2020
9	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.01.2021
10	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.02.2021
11	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.03.2021
12	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.04.2021
13	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.05.2021
14	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.06.2021
15	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.07.2021
16	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.08.2021
17	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.09.2021
18	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.10.2021
19	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.11.2021
20	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.12.2021
21	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.01.2022
22	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.02.2022
23	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.03.2022
24	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.04.2022
25	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.05.2022
26	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.06.2022
27	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.07.2022
28	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.08.2022
29	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.09.2022
30	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.10.2022
31	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.11.2022
32	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.12.2022
33	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.01.2023

34	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.02.2023
35	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.03.2023
36	17 145,72 Kč	1 285,00 Kč	**18 431,00 Kč**	01.04.2023

Zdroj: UNILEASING, a.s.

MsP … mimořádná splátka = akontace (tj. 20 % z PC)